

Anul XV
Nr. 30
DECEMBRIE
2025

REVISTA PAROHIEI ORTODOXE
SFÂNTUL NICOLAE DIN ZÜRICH

DOXOLOGIA

*« În Iordan Botezându-Te Tu, Doamne,
închinarea Treimii s-a arătat... »*

«Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care „a răsărit lumii lumina cunoștinței»

„Vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că vi S-a născut azi Mântuitorul, Care este Hristos Domnul” (Luca 2, 10-11)

Înălțătoarele zile de praznic binecuvântat, luminate de razele stelei minunate, care i-a condus pe magii de la Răsărit până la leagănul Pruncului Iisus din Betleem, înmiresmate de frumusețea negrită a cântărilor liturgice din rânduiala sfintelor slujbe ortodoxe și împodobite de armonia inegalabilelor noastre colinde românești, ne îndeamnă pe toți să ne deschidem sufletul ca să strălucească în el lumina cunoștinței de Dumnezeu și să înțelegem că, prin Nașterea Domnului, ni

s-a deschis calea mântuirii, calea către Împărăția lui Dumnezeu.

În noaptea sfântă a Crăciunului, cerul s-a unit cu pământul, îngerii au vestit păstorilor din Betleem că „S-a născut azi Mântuitorul” și Fiul lui Dumnezeu. Aceasta este cu adevărat marea taină „a dreptei credințe”, scria Sfântul Apostol Pavel: „Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume...” (I Timotei 3, 16). Dumnezeu Atotțiitorul, cel veșnic și fără de sfârșit, cel nevăzut și necuprins, se lasă cuprins și văzut în chip de om, și la „plinirea vremii” Se face întru toate asemenea nouă, afară de păcat. Tălcuind această taină mai presus de înțelegerea noastră, Sfântul Grigorie Teologul († 390) spunea, că prin Întrupare, „Fiul lui Dumnezeu a rămas ceea ce era (adică Dumnezeu) și S-a făcut ceea ce nu era (adică om)”, fiind acum Dumnezeu-Om.

În *Simbolul credinței* mărturisim despre Hristos Domnul, zicând: „Pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire, S-a coborât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om” (articolul 3). În primul rând, *Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut trup pentru a ne mântui, împăcându-ne cu Dumnezeu*. Sfântul Apostol Ioan scria: „Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor al lumii” (I Ioan 4, 14) și „El S-a arătat ca să ridice păcatele” (I Ioan 3, 5). În această privință, Sfântul Grigorie de Nyssa († 395) afirma: „Firea noastră bolnavă avea nevoie de doctor, omul căzut, din cauza istovirii, trebuia să fie ridicat. Cel ce-și pierduse viața aștepta pe Dătătorul ei, cel ce pierduse părtășia binelui trebuia să o primească înapoi. Cel ce zăcea în întuneric tânjea după lumină, cel aflat în jugul sclaviei aștepta pe Eliberatorul său”. Toate acestea s-au împlinit când „Răsăritul cel de Sus ne-a cercetat pe noi” (Luca 1, 78). Atunci, noi, cei depărtați de Dumnezeu din cauza păcatului, ne-am unit prin Hristos cu Tatăl, desființându-se vechea vrăjmășie (Efeseni 2, 14-15).

În al doilea rând, *Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut trup pentru ca noi să cunoaștem dragostea lui Dumnezeu*. Din Sfânta Evanghelie aflăm că „atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16). Într-adevăr, „întru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu către noi, că pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viață să avem” (I Ioan 4, 9). Născându-Se printre muritori și, apoi, plătind prețul păcatelor noastre, Hristos ne-a oferit o viață nouă, care este viața lui Dumnezeu întrupată în El. Aceasta ne este dată nouă, creștinilor, acum, ca o garanție că noi vom trăi pentru totdeauna (Ioan 11, 25-26). Sfântul Maxim Mărturisitorul († 662) ne spunea, că „prin iubirea Sa nesfârșită pentru om, Dumnezeu a devenit, cu adevărat, și prin natură tocmai ceea ce iubea”, adică

om. Asumându-Și viața omenească amestecată cu moartea, Mântuitorul permite ființei umane să dobândească viața veșnică în infinitatea iubirii Sale. În al treilea rând, *Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut trup pentru a ne oferi înfierea și posibilitatea îndumnezeirii prin har*. Sfântul Irineu de Lyon († 202) spunea: „Acesta este motivul pentru care Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut om, și Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Fiul al omului: pentru ca omul, intrând în comuniune cu Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu, și primind înfierea, să fie fiu al lui Dumnezeu”. De asemenea, Sfântul Atanasie cel Mare († 373) spunea despre Mântuitorul: „Fiind Dumnezeu, S-a făcut pe urmă om, ca să ne îndumnezeiască. El S-a întrupat, ca noi să fim îndumnezeiți”. Fiul lui Dumnezeu, făcându-Se Fiul al omului, i-a înălțat pe oameni la demnitatea și slava de fii duhovnicești. Asumându-Și chipul omului păcătos, S-a adus pe Sine jertfă pentru păcatele tuturor, „ca să dobândim întru El dreptatea lui Dumnezeu” (II Corinteni 5, 21). Deci, ne dă puterea necesară să trăim o viață dumnezeiască, ne ajută „să ne facem părtași firii celei dumnezeiești” (II Petru 1, 4).

Întruparea Cuvântului lui Dumnezeu sau sălășluirea Sa printre noi este un dar de nespus, este prin excelență taina credinței și izvorul tuturor bunurilor. *Credința creștină mântuitoare este, de fapt, credința în Întruparea reală a Fiului lui Dumnezeu*. Evenimentul Întrupării dumnezeiești, cu totul uimitor, reprezintă, după expresia Sfântului Ioan Damaschin († 749), „unicul nou sub soare”.

Taina Întrupării Domnului Hristos trebuie să se împlinească în viața noastră. Mântuitorul dorește să Se nască și să locuiască în ființa omului contemporan, atât de rănit și de fragilizat de încercările, ispitele și greutățile de zi cu zi. Scriitorul bisericesc Origen († 254) întreba: „Ție ce-ți poate folosi faptul că Hristos a venit în trup, dacă n-a venit și în sufletul tău?”. Înțelegem, deci, că venirea Fiului lui Dumnezeu în om se împlinește când omul se conformează învățăturii creștine, trăind potrivit voinței divine. În felul acesta, puterea transformatoare a lui Dumnezeu curge în viața omenească și în corpul social al Bisericii.

Sfânta „arătare a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, la plinirea vremii” (Galateni 4, 4), să o sărbătorim cu toții în aceste zile binecuvântate cu credință, evlavie și dragoste. Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos sau a Crăciunului ne cheamă la mântuirea sufletului, la bucurie și la pace, la smerenie, la puritate sufletească și la dragoste față de Dumnezeu, la alinarea suferințelor, lipsurilor și a nevoilor semenilor noștri. Și astăzi, ca și acum două mii de ani, mulți oropsiți își trăiesc viața de pe o zi pe alta. Dacă Dumnezeu, din dragoste față de noi, S-a smerit pe Sine și a luat chip de rob, spre a ne readuce la starea paradisiacă pierdută prin păcat, se cuvine ca și noi să-I arătăm, prin viața, credința și faptele noastre, că suntem vrednici de iubirea Sa și că, în sufletul nostru, arde candela nădejdi, a rugăciunii curate, a dragostei și milei față de suferinzi și flămânzi, față de tinerii rătăciți sau robiți de patimi, de orfani și de văduve, de vârstnicii singuri și de bolnavi, dărâmand barierele indiferentismului, ale egoismului și mândriei. Procedând așa, sărbătoarea sfântă a Crăciunului nu se reduce la petreceri și mese îmbelșugate, la purtarea unor haine scumpe, la cadouri, la împodobirea caselor, la întâlnirea cu familia și cu prietenii, ci devine o sărbătoare a sufletului care-L caută pe Dumnezeu. Astfel ea pune un început al mântuirii și al bucuriei veșnice la care ne cheamă Biserica: „Veniți să ne bucurăm în Domnul, propovăduind taina ce ne stă în față...” (Vecernia Nașterii Domnului).

Milostivul Dumnezeu să ne dăruiască sărbători binecuvântate și să rugăm pe Pruncul Iisus, născut în Peștera Betleemului, să reverse peste noi toți harul dumnezeiesc pentru întărirea credinței, belșug de daruri duhovnicești, sănătate, pace, iertare și întru toate bună sporire.

Pr. Paroh Romică-Nicolae Enoiu

SCRISOARE PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI

SĂ PRIMIM PE APROAPELE PRECUM HRISTOS DOMNUL NE PRIMEȘTE !

CĂTRE TOT CLERUL, CINUL MONAHAL ȘI POPORUL DREPTSLĂVITOR DIN ARHIEPI-SCOPIA EUROPEI OCCIDENTALE

« Toate prin El (Cuvântul) s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ceea ce s-a făcut » (Ioan 1, 3)

Preacuvioși și Preacucernici Părinți, Preacuvioase Maici,
Iubiți frați și surori în Hristos Domnul,

An de an încercăm să ne deschidem larg inima și casele noastre pentru a-L primi pe Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, Care Se naște în patele ieslei din Betleem și așteaptă să Se nască tainic și în lăuntrul inimii noastre. Fiecare dintre noi încercăm să ne pregătim pentru acest moment, în felul nostru, conștient sau inconștient, mânați de dorul personal de a-L întâlni pe Dumnezeu. O facem și din obișnuința de a sărbători sau chiar din frea-mătul lumii exterioare pentru sărbătorile care vor veni cu bucuria pe care acestea o aduc și darurile pe care le pregătește fiecare. O facem poate uneori împinși de obiceiurile copilăriei. O facem și pentru că, oameni fiind, fără sărbătoare nu putem trăi. Sărbătoarea înseamnă, pentru noi creștinii, întâl-nirea cu Hristos. Ne pregătim patruzeci de zile pentru Sărbătoarea Nașterii Domnului, cu post specific și rugăciune, auzind multe colinde și bucurân-du-ne de tot ce vedem în jur ca pregătire pentru aceste zile care marchează toată lumea de astăzi. Dorim ca prin aceste pregătiri și semne de sărbătoare, să Îl primim pe Fiul lui Dumnezeu, Care Se naște printre noi. Oare ne gân-dim o clipă, că de fapt noi suntem primiți de El în lumea aceasta, pe care El a creat-o ? Prin El, Cuvântul lui Dumnezeu, Logosul divin, Dumnezeu a creat cerul și pământul și toate cele din ele. « Toate prin El (Cuvântul) s-au făcut ; și fără El nimic nu s-a făcut din ceea ce s-a făcut. » (Ioan 1, 3) Ne gândim că noi Îl primim (oarecum) pe Mesia, Mântuitorul, în momentul Nașterii Lui, pentru că ne pregătim pentru asta, dar de fapt El vine în lume pentru a ne primi mai bine și a ne face să gustăm, să cunoaștem și să intrăm cu El în taina iubirii lui Dumnezeu pentru noi oamenii. Prin El, Cuvântul Întrupat, taina Cerului, a Preasfintei Treimi Înseși, ni se descoperă, că «atât de mult a iubit Dumnezeu lumea încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca tot cel ce crede în El să nu piară ci să aibă viață veșnică. . . » (Ioan 3, 16). Atât de mult ne-am obișnuit să credem că viața, pământul acesta și toate câte sunt ne aparțin, încât cu greu putem gândi că de fapt lumea aceasta este a lui Dumnezeu. Toată creația este opera Părintelui Ceresc, pentru noi, încredințată nouă, – dar a Lui –, și că El ne primește de fapt în casa sau creația Sa, noi înșine fiind zidirea Lui. Devenim tot mai conștienți că de fapt noi ne pregătim în această viață pentru Sărbătoarea cea mare a întâlnirii cu El, pentru care Hristos ne încredințează prin Nașterea din Fecioara Maria în Betleemul Iudeii. Devenim tot mai conștienți că Dumnezeu de fapt ne primește prin Fiul Său, Iisus Hristos, în viața și în lumea aceasta pe care El a făcut-o pentru noi. « Întru El era viața și viața era lumina oamenilor. . . Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul care vine în lume. » (Ioan 1, 4 și 9). Când ne naștem în lume, în familia noastră, El ne primește prin Botez, ne primește ca fii ai Săi prin Fiul, Care Se face Fratele omului, Fratele nostru. « Și celor câți L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere să se facă fii ai lui Dumnezeu. » (Ioan 1, 12). Să fim conștienți că ne pregătim pentru a înțelege mai bine că El Se naște Prunc din Fecioara Maria pentru a ne primi mai bine și în lumea aceasta și în cea pe care ne-a pregătit-o, în veșnica fericire cerească, care depășește înțelegerea noastră, dar pe care El nu încetează să ne-o propună, să ne-o îmbie, să ne-o ofere.

«Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul Cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut. » (Ioan 1, 18). Ce bucurie mai mare decât aceasta putem avea decât aceea de a ști că Dumnezeu ne iubește, că Fiul lui Dumnezeu Se naște Prunc pe pământ pentru a ne primi El Înșuși în lumea creată de El cu încredințarea că suntem ai Lui, că El este pavăza noastră și Lumina și Adevărul și Viața ! Domnul nostru Iisus Hris-tos își deschide din nou brațele pentru a ne primi la Sărbătoarea Nașterii Lui, când ne reamintește că vine să schimbe lumea, să aducă omului înțe-legerea și lumina asupra tainei vieții ca dar al lui Dumnezeu, să ne împace cu Părintele Ceresc și să ne mântuiască. Ceea ce în Vechiul Testament se arăta doar ca o umbră a celor viitoare, acum se arată întreg și exclamăm împreună cu cetele îngerilor : « Betleeme, pregătește-te, împodobește-te, iesle, peșteră, primește, că adevărul a venit, umbra a trecut și Dumnezeu S-a arătat oamenilor, din Fecioară luând chip ca al nostru și îndumnezeind ceea ce a luat. Pentru aceasta Adam se înnoiește, împreună cu Eva, strî-gând: pe pământ Bunăvoirea S-a arătat ca să mântuiască neamul nostru » (Canonul Nașterii).

Iubiți frați și surori,

Fiul lui Dumnezeu nu vine să ne vorbească prin plăgi și pedepse nemaiau-zite, vine Prunc smerit să trăiască viața noastră și să ne-o împărtășească pe cea dumnezeiască, să ne arate calea spre Cer. Prin smerenia Lui și dragostea Lui pentru fiecare dintre noi ne cheamă neîncetat la cunoașterea de sine și la iubirea aproapelui, la primirea aproapelui în inima noastră așa cum El ne-a primit în inima Lui, pentru veșnicie, devenind Om pentru noi. « Pentru că aceasta este vestea pe care ați auzit-o de la început, ca să ne iubim unul pe altul. . . În aceasta am cunoscut iubirea: că El Și-a pus sufletul pen-tru noi, și noi datori suntem să ne punem sufletul pentru frați. » (1 Ioan 3, 11 și 16). Hristos Domnul Se împărtășește din viața noastră și ne împărtășește viața Lui, chemându-ne neîncetat la iubirea dumnezeiască pe care El ne-o face cunoscută și care trece prin aproapele nostru, dar care ajunge înaintea Părintelui Ceresc care o așteaptă de la noi. Hristos ne pune înaintea iubirii noastre iubirea Lui, așa cum El o trăiește cu fiecare dintre noi, pe care îl iu-bește în mod unic și veșnic. « Fratele meu este viața mea », ne spune și Sfân-tul Siluan Atonitul, urmând cuvântului Domnului. Dar cum putem câștiga această luptă cu noi înșine în ce privește primirea aproapelui și iubirea de aproapele ? Știm că Hristos a înfăptuit-o deja pentru noi și ne-a dat darul de o putea face și noi, precum El a făcut-o. Hristos ne cere să ne schimbăm ini-ma, să ne curățim inima neîncetat de tot răul care zace în ea sau iese din ea. « Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele rele, desfrânările, hoțiile, uciderile, adulterul, lăcomiile, vicieniile, înșelăciunea, nerușinarea, ochiul pizmaș, hula, trufia, ușurătatea. Toate aceste rele ies dinăuntru și spurcă pe om. » (Marcu 7, 21- 23). Tot ce se îndreaptă împotriva aproapelui și a sinelui iese din inima noastră. Doar Hristos poate să ne curețe de răul care iese din

continuare în pagina 4

inimă și să ne facă inima primitoare, însă nu singur, ci împreună cu noi, cu voința noastră, prin iertare. El ne învață cum să îl vedem pe aproapele prin ochii Lui, așa cum mă vede El și cum îl vede El pe aproapele. Dacă din iubire pentru Dumnezeu Tatăl și pentru om, Mântuitorul a venit la oameni, nu ca să îi judece ci « ca să se mântuiască prin El » (Ioan 3, 17), atunci nici noi nu trebuie să vedem și să vorbim despre căderile aproapelui, ci să căutam întoarcerea lui, venirea lui în fire. Ne cere Hristos să fim judecători aspri cu noi înșine, nu cu cel de lângă noi, să ne cunoaștem propriile păcate, nu pe ale aproapelui. „Intrând înăuntrul inimii, lucrează-ți via inimii, și smulge patimile din sufletul tău, ca să nu cunoști viclenia omenească – ne spune Sfântul Isaac Sirul. Curăția nu răsare și nu înflorește în suflet, din cerere, ci din faptul că nu cunoaștem răutatea față de nimeni.” (Sf. Isaac, Epistola 4). Așa ne primește Hristos pe fiecare și așteaptă de la noi să ne primim la fel unul pe altul. « Precum Eu v-am iubit pe voi – spune Mântuitorul ucenicilor Săi, dar și nouă – așa și voi să va iubiți unul pe altul. » (Ioan 13, 34).

Iubiți credincioși,

Să nu îi uităm nici pe cei care au nevoie de ajutorul nostru, pentru care v-am trimis rugăminți de într-ajutorare anul acesta, fie pentru unii frați ai noștri peste care au venit războaie, calamități naturale sau alte întâmplări neprevăzute, fie pentru cei peste care au venit boli și neputințe. Rugăciunile noastre pentru unii și ajutorul material pentru alții, să nu lipsească niciodată din viața noastră.

Lumea în care trăim și tot ce se întâmplă în ea zi de zi, ne îndeamnă la egoism și la judecata aproapelui, la răutate și neiertare față de cei care greșesc, dorind ca toți să fie desăvârșiți în jur, chiar dacă noi nu suntem.

Suntem foarte exigenți cu aproapele și delăsători cu noi înșine când este vorba de exigență. Hristos Cel născut în ieslea din Betleem ne cheamă la adevărata exigență, cea a omului credincios, a omului lăuntric, a omului inimii curățite de patimi, care știe că totul se petrece înaintea lui Dumnezeu,

zeu, că toate ale noastre sunt știute și neascunse înaintea Lui și că doar El ne poate mântui din toate. El ne cheamă la a-l primi pe cel de lângă noi și a-l ierta și a-l iubi, precum El iubește și primește pe fiecare. Adevărată și grea chemare, dar mântuitoare! Ne vrea Hristos și pe noi precum El este, să alegem calea desăvârșirii, conștienți fiind de greutatea acestei căi, pe care nicio clipă Hristos nu ne lasă singuri. Însă pentru aceasta, ne spune Sfântul Ioan Gură de Aur, «Hristos ne cere două lucruri: să condamnăm propriile noastre păcate și să iertăm pe ale celorlalți – să facem primul lucru în vederea celui de al doilea, pentru ca să ne fie mai ușor; căci celui care se gândește la propriile păcate îi va fi mai ușor să ierte pe ale semenului – și să ierte nu numai cu gura ci din adâncul inimii», semn că dragostea noastră începe să aducă roade. Să ne primim dar unii pe alții și să ne dorim unii altora mântuirea, precum Hristos, Cel născut în sărăcicioasa iesle, a venit să ne primească și să ne deschidă calea Cerului prin mântuirea și jertfelnicia Sa iubire de oameni.

Să rugăm împreună pe Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, născut și culcat în ieslea din Betleem, ca prin Duhul Său Cel Sfânt, Împlinitorul a toate, să ne dăruiască bucurie în suflet, bunătate și dragoste netrecătoare, mai multă pace și armonie în familii și între popoare, iar în anul care vine să ne păzească de «războiul cel dintre noi» și de toate neputințele, dăruindu-ne înțelepciune și lumină și puterea de a găsi cumpătare și echilibru în toate, spre mântuire.

La mulți ani mântuitori !

† Iosif,

Arhiepiscop al Europei Occidentale

și Mitropolit al Europei Occidentale și Meridionale

Paris, Praznicul Nașterii Domnului

Un Prunc Sfânt

de Valeriu Gafencu

Un Prunc Sfânt Se naște
În noaptea-nstelată
Din Sfânta Fecioară și Duhul cel Sfânt;
Al Tatălui drept Cuvânt
Coboară azi pe pământ
Făclie pe veci luminată.

În noaptea Crăciunului alb și senin
O Mamă cu Pruncul la sân,
Curată-n iubire,
Pornește-n uimire,
Plinindu-se Buna-Vestire,
Pe căi troienite de viscol și vânt.

Cu sufletul plin de avânt
Veniți de departe
Cu inimi plecate
Se-nchină Împăratului Sfânt.

În Noaptea Sfântă

de Valeriu Gafencu

În Noaptea Sfântă viu luminează
Luceafărul zorilor vieții cei noi
Coboară Iisus în noi,
Vestește viața de-apoi
Și steaua deasupra veghează.

Refren: Și nașterea Ta minunată
O cântă păstorii și pruncii
Iar cerul deschis se arată
Cu porțile în chipul Crucii.

Trei magi călători au venit de departe
Cu dar de tămâie, de aur și smirnă,
Cu frunțile de lumină
'Ngenunche și se-nchină
Cu inimi smerite, plecate.

2025 - «Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea »

Sfinții Cuvioși Cleopa și Paisie de la Sihăstria - Părinți și luceferi duhovnicești

În taina Munților Neamțului, la poalele Sihlei, Dumnezeu a sădit în veacul al XX-lea două suflete înmiresmate de Duhul Sfânt, doi părinți ai rugăciunii și ai iubirii milostive, ale căror vieți au devenit rug aprins în altarul Bisericii strămoșești. Sfinții Cuvioși Paisie Olaru și Cleopa Ilie nu au fost doar monahi, ci părinți duhovnicești ai neamului românesc, stâlpi ai Ortodoxiei și martori ai unei credințe care nu se rușinează de Hristos nici în vremuri de prigoană, nici în clipe de întuneric.

Sfântul Cuvios Paisie Olaru a fost un chip viu al blândeții evanghelice. Deși firav în trup, era uriaș în duh. A trăit în ascuns, dar a luminat sufletele cu o pace care izvorăște numai din rugăciune adâncă și iubire necondiționată. El a fost bătrânul sfânt al pustiei moldave, vorbind puțin, dar cu o înțelepciune care pătrundea până în măduva sufletului. Cu glas blând și mâini împreunate, îi binecuvânta pe cei care veneau la el cu cuvinte simple, dar pline de cer: „Binecuvântează, Doamne, casa lui, masa lui... dă-i, Doamne, un colțor de rai!”

Pe lângă blândețea și răbdarea sa, Sfântul Paisie a fost cunoscut și pentru smerenia adâncă, mărturisind că „toate sunt din harul lui Dumnezeu și prin rugăciune se împlinesc totul”. Această smerenie l-a făcut să fie un izvor de pace și liniște pentru toți cei care-l căutau, iar, în rugăciunea sa neîntreruptă, el era o prezență vie a Duhului Sfânt. A mărturisit adesea că „rugăciunea este cel mai de preț dar pentru suflet”, și astfel i-a sfătuit pe mulți să învețe să asculte tăcerea lui Dumnezeu în adâncul inimii. Smerit și adâncit în rugăciune, Sfântul Paisie a fost pentru mulți credincioși un doctor fără de arginți al sufletelor. În anii cenușii ai dictaturii, când se demolau biserici în Capitală, Părintele Paisie, din liniștea chiliei sale, zidea tainic Biserica vie din inimile oamenilor.

În același duh de nevoită și iubire a trăit și Sfântul Cuvios Cleopa Ilie, fratele său duhovnicesc și prieten de rugăciune. Stareț neobosit și predicator de foc, Părintele Cleopa a fost stâlp al Ortodoxiei românești în vremuri de criză, un înțelept al Scripturilor și al Sfinților Părinți, păstor cu discernământ adânc, duhovnic deopotrivă pentru monahi, ierarhi, demnitari și oameni simpli. În chilia lui, căldura inimii lui Hristos se făcea simțită în fiecare sfat, în fiecare canon dat cu blândețe, în fiecare dezlegare dată cu nădejde.

Sfântul Cuvios Cleopa a fost un mare dascăl al credinței ortodoxe, iar cuvintele sale au rămas vie mărturie a înțelepciunii sale duhovnicești: „Omul fără rugăciune este un trup fără suflet”. El a insistat asupra importanței smereniei și a pocăinței, spunând că, „dacă vrei să fii cu Dumnezeu, să-ți pui tot sufletul în rugăciune și să te lepezi de toate cele lumești”. Curajul său de a mărturisi adevărul și dragostea pentru Biserică au făcut din el un stâlp de neclintit în vremuri de prigoană și încercare.

În vremurile dificile ale prigoanei comuniste, la îndemnul vrednicului de pomenire Patriarh Justinian Marina, Părintele Cleopa a venit la București, asumându-și cu smerenie și dăruire misiunea de a contribui la refacerea și înnoirea vieții monahale din țară. Ulterior, prin cuvânt și exemplu, a străbătut România, insuflând duh și viață noilor așezăminte monahale, purtând în inima sa vie mărturia Scripturii: „Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine”.

Canonizarea Sfinților Cuvioși Cleopa și Paisie, într-un an binecuvântat în care Biserica Ortodoxă Română sărbătorește un secol de la ridicarea sa la rang de Patriarhie, reprezintă o mărturie vie că Dumnezeu lucrează minunat în mijlocul unui popor smerit și credincios. Acest act solemn este, în același timp, o recunoaștere a sfințeniei trăite în tăcere și rugăciune, dar și un semn profetic pentru

vremurile noastre, în care sufletele însetate de lumină caută părinți adevărați ai Duhului.

Cu prilejul proclamării canonizării desfășurate la Mănăstirea Sihăstria,

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a evocat cu profundă emoție, în mesajul transmis, lucrarea duhovnicească pilduitoare a celor doi mari părinți. Despre aceștia, Preafericitul Sa a spus: „Mănăstirea Sihăstria din Munții Neamțului a fost binecuvântată de Dumnezeu în veacul al XX-lea cu două dintre cele mai luminoase chipuri ale monahismului românesc: Cuvioșii Părinți Paisie Olaru și Cleopa Ilie - duhovnici înțelepți, mari rugători și povățuitori a mii de suflete pe calea mântuirii. (...) Proclamarea canonizării Sfinților Cuvioși Paisie și Cleopa, împreună cu alți 14 părinți duhovnicești ai neamului nostru, ne cheamă să înțelegem cât de mare este nevoia de a avea părinți cu viață sfântă care să ne lumineze calea drepte credințe și a sfințeniei” (Fragment din mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, transmis la proclamarea locală a canonizării Sfinților Cuvioși Paisie și Cleopa de la Mănăstirea Sihăstria, joi, 7 august 2025).

Astăzi, Sfinții Cleopa și Paisie sunt slăviți în cântări pline de lumină și har. Condacele, icoanele și troparele lor îi zugrăvesc drept „călăuzitori ai monahilor, părinți ai păcii, păzitori ai rugăciunii curate și prieteni ai celor smeriți”. Cântările închinare lor nu sunt doar laude, ci rugăciuni vii, care se înalță din inima Bisericii ca un suspin de recunoștință: „Bucură-te, Sfinte Paisie, părinte al dragostei și al iertării; bucură-te, Sfinte Cleopa, păstor al turmei lui Hristos și dascăl al drepte credințe!”

Dar ce învățăm noi, cei de astăzi, din viața acestor sfinți? Poate că înainte de teologie, trebuie să redescoperim lacrima. Înainte de cuvinte multe, tăcerea în care se naște rugăciunea. Înainte de dreptate, smerenia care iartă și răbdă. Trăim într-o lume agitată, care pierde tot mai des legătura cu Cerul. Dar acești sfinți ne reamintesc că rugăciunea este suflul sufletului, că răbdarea este tăria celor care nu vor să lupte cu răul, ci să-l biruie prin bine, iar smerenia este cărarea pe care coboară harul lui Dumnezeu în inima omului.

Nu este nevoie să ne mutăm în munți ca să fim cu Dumnezeu. Este nevoie doar să-L chemăm cu sinceritate, cu lacrimi și cu nădejde: „Doamne, miluiește-mă!” Sfinții Cleopa și Paisie au arătat că sfințenia nu este o excepție, ci vocația fiecăruia. Prin viețile lor, ei spun lumii întregi că Dumnezeu este aproape, că dragostea Lui nu are margini și că orice suflet care se pocăiește, oricât de rănit, poate fi vindecat.

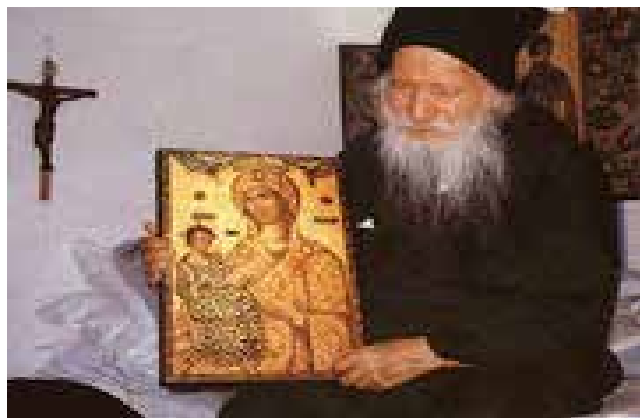
Fie ca rugăciunile Sfinților Cuvioși Cleopa și Paisie să ne aprindă și nouă candela inimii, să ne îmblânzească gândurile și să ne întărească pe drumul credinței. Și când ne vom simți pierduți, să ne aducem aminte de cuvântul blând al Părintelui Paisie: „Dumnezeu te iubește, măi, copile! Așa cum ești tu, El te iubește!”

Filip Hristofor Cane

Lăsați copiii să vină la Mine!

Rolul iubirii în educarea copiilor, după Părintele Porfirie

În Culegerea de învățături întocmită pe baza celor vreo zece cărți și a numeroase articole consacrate vieții și învățăturii sale, o parte importantă este dedicată educației și relațiilor dintre părinți și copii. Într-adevăr, mulți oameni, având necazuri cu copiii lor, veneau la Părintele Porfirie ca să-i lumineze cum să-i înțeleagă mai bine și cum să se poarte cu ei. Răspunsurile sale dezvăluie o subtilă cunoaștere a acestor probleme - lucru de mirare la un monah lipsit de experiența vieții de familie; în plus, părerile și sfaturile sale în această privință, într-un totu pertinent, au o asemenea originalitate, încât cititorul Culegerii rămâne negreșit impresionat de acest aspect al învățăturii Părintelui Porfirie. Călăuzindu-se după valorile creștine fundamentale, între care iubirea are locul cel dintâi, Părintele Porfirie reduce toate întrebările legate de creșterea copiilor - „Cum să ne creștem copii?”, „Cum să ne purtăm cu ei ca să ne fie și nouă, și lor bine?” - la unică și marea întrebare: „Cum să ne iubim cu adevărat copiii?” Dăruit cu desăvârșită simplitate, sfaturile sale poartă pecetea acestei mari virtuți. Cunoașterea psihologiei oamenilor era întemeiată pe o trăire lăuntrică luminată de har.

De aceea, învățătura Părintelui Porfirie despre educarea copiilor nu are nimic dintr-o pedagogie teoretică și abstractă. Nu vom afla așadar în ea o „teorie”, ci principii și sfaturi care îi ajută pe părinți să se poarte după cum este drept și bine, în felurite împrejurări. Două idei fundamentale subliniază Părintele Porfirie :

1. Diferența dintre dragostea omenească și dragostea creștină.

Fie că este vorba de iubirea copiilor, fie de iubirea dintre soți, fie de iubirea de aproapele, în general, Părintele Porfirie face deosebire între iubirea creștină și iubirea de rând, numindu-le pe una „dragostea lui Hristos”, și pe cealaltă „dragostea oamenilor” sau „dragostea omenească”, îndemnând: „Iubiți cu dragostea lui Hristos, nu cu dragoste omenească!” Dragostea omenească poate să facă rău celui iubit. Unei mame care avea probleme cu unul dintre cei patru copii ai ei, pe care însă spunea că-l iubește mai mult decât pe ceilalți, Părintele Porfirie i-a spus: „Tu nu-l iubești cu dragostea lui Hristos și îi faci rău.” Într-adevăr, iubirea omenească, proprie firii căzute, este negreșit întinată de patimi, mai ales de reaua iubire de sine, din care se naște dorința de a-l domina pe celălalt, de a ne împlini prin el visele și năzuințele noastre, de a face din el unel-ta voii noastre. Numai dragostea lui Hristos este mărinimoasă și curată, doar ea voiește ce este cu adevărat bine pentru celălalt, respectându-i deplin persoana - adică personalitatea, voința și libertatea sa -, întotdeauna gata să se jertfească de dragul lui.

2. Respectul libertății copilului - chip al iubirii creștine și principiu de educare.

Respectul desăvârșit al libertății celui-lalt este o lege a dragostei creștine. Un astfel de respect se cuvine să avem și față de copil, de la cea mai fragedă vârstă. Pildă de respectare a celui-lalt să ne fie Dumnezeu, Care respectă libertatea fiecărui om și nu-l silește să I se închine sau să respecte voia Sa. Domnul însuși, spune Părintele Porfirie, ne este pildă vie, căci n-a silit pe nimeni să-L urmeze, ci doar a spus: „Oricine voiește să vină după Mine...” (Marcu 8, 34). Părinții să-l accepte și să-l iubească pe copil așa cum este. Părin-tele Porfirie îndeamnă să-l acceptăm pe celălalt așa cum este și el însuși așa a făcut. Unul dintre fiii săi duhovnicești spunea despre el că respecta caracterul particular al personalității fiecărui om, pentru că fiecare om este „chipul slavei celei negrăite a lui Dum-nezeu, deși poartă rănile păcatelor”. Îl accepta așa cum era, chiar desfigurat de păcat. Trebuie să iubim pe fiecare om cu defectele sale, spunea el: „Nu te strădui să înlături sau să îndrepti defectul altuia. Iubește-l cu defectul său cu tot”.

Jean-Claude Larchet

COLIND

de Ignatie Grecu

Cel nemărginit
Se face copil.
Se culcă-n iesle
Ca-ntr-un potir.

Fecioara, curata,
tron și altar,
aduce pe Domnul
nostru în dar.

Peștera, staul
pentru dobitoace,
Biserica luminoasă
și sfântă se face.

Iosif și păstori
cu-alai îngeresc
lui Iisus se-nchină
și Îl preamăresc.

2025 - Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române

1925, anul înființării Patriarhiei Române

Anul acesta în Biserica Ortodoxă Română este Centenarul Patriarhiei Române. 1925 este anul de grație când a fost ridicată Biserica Ortodoxă Română la rang de Patriarhie. Acest an a marcat istoria Bisericii Ortodoxe Române, pentru că din 1925 vorbim de Biserica noastră ca Patriarhie, al cărei Întâistătător este Patriarh și nu doar Mitropolit Primat.

Marele istoric Nicolae Iorga remarcă în *Istoria Bisericii Românești* că în 1925 „s-a făcut solemnă proclamare a unei Patriarhii care nu putea lipsi nici pentru aceia că sărbii aveau un Patriarh și exarhul patriarhal bulgăresc era mai mult decât un Mitropolit Primat. Camerele au votat legea de creațiune, Bisericele celelalte ale credinței răsăritene au primit fără protestare pe noul Patriarh, Părintele Miron al României unite, trimițând chiar - până și emigrația episcopală a Rusiei - delegații lor la instalarea lui solemnă”.

Etapale înființării Patriarhiei Române s-au desfășurat pe parcursul anului 1925. Cea mai importantă a fost la 4 februarie 1925, când Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât înființarea Patriarhiei Române. Acest act a fost recunoscut în plan intern și apoi la nivel panortodox.

La 7 februarie 1925, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a comunicat hotărârea de înființare a Patriarhiei Române Ministerului Cultelor, solicitând „întocmirea unui proiect de lege care să fie adus în Corpurile legiuitoare, ca astfel și Statul, în puterea suveranității sale, să dea o formă legală acestei hotărâri” (Pr. prof. dr. Nicolae I. Șerbănescu, *Biserica Ortodoxă Română de la primele întocmiri creștine pe pământ românesc la Patriarhat, vol. 3. Autocefalie și Patriarhat*, București, Editura Basilica, 2017, p. 316).

Răspunzând acestei solicitări sinodale, Ministerul Cultelor a înaintat această cerere Guvernului României, iar acesta a hotărât să dea o formă legală prin care să fie recunoscută înființarea Patriarhiei Române. Următoarea etapă pentru recunoașterea ridicării Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie a fost întocmirea unui proiect de lege pe care l-a adoptat Consiliul de Miniștri și l-a înaintat celor două camere ale Parlamentului României.

Mai întâi, proiectul de lege a fost dezbătut în Senat, unde a fost aprobat ca lege la 12 februarie 1925, cu 89 de voturi pentru și două împotriva. De la Senat, legea de recunoaștere a ridicării Bisericii Ortodoxe Ro-

mâne la rang de Patriarhie a fost supusă aprobării membrilor Adunării Deputaților. La 17 februarie 1925, în unanimitate (156 de voturi pentru), deputații au adoptat legea prin care Parlamentul României recunoștea înființarea Patriarhiei Române.

După aprobarea din Parlament, legea a fost trimisă să fie ratificată de regele României, Ferdinand I. La 23 februarie 1925, regele a promulgat această lege ce a fost publicată în *Monitorul oficial* la 25 februarie 1925. Din acest moment a devenit executivă *Legea pentru ridicarea Scaunului Arhiepiscopal și Mitropolitan al Ungrovlahiei, ca Primat al României, la rang de Scaun Patriarhal*.

Urmează recunoașterea la nivel panortodox a ridicării Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie. Respectând prevederile canonice ortodoxe, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a trimis Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol o scrisoare irenică la 12 martie 1925. Această scrisoare anunța ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie, aducându-se argumente canonice și istorice în sprijinul hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii noastre. Această scrisoare este trimisă la aceeași dată și celorlalte Biserici Ortodoxe surori.

Sinodul Patriarhiei Ecumenice, condus de Patriarhul Vasile al 3-lea, a recunoscut la 30 iulie 1925 ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie. La aceeași dată, Patriarhia Ecumenică din Constantinopol emite un tomos prin care recunoaște înființarea Patriarhiei Române.

La sfârșitul lunii septembrie 1925, o delegație a Patriarhiei Ecumenice a adus acest tomos la București. Tomosul a fost citit în mod solemn la Sfânta Liturghie oficiată în Catedrala Patriarhală de către „mitropoliții greci Ioachim al Halcedonului și Gherman al Sardeonului” (Pr. prof. dr. Nicolae I. Șerbănescu, *Biserica Ortodoxă Română de la primele întocmiri creștine pe pământ românesc la Patriarhat, vol. 3. Autocefalie și Patriarhat*, București, Editura Basilica, 2017, p. 321), în prezența Patriarhului Miron Cristea și a membrilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, duminică, 27 septembrie 1925.

Patriarhul Ecumenic Vasile al 3-lea trimite la 20 septembrie 1925 o scrisoare Bisericii Ortodoxe autocefale prin care anunță că a recunoscut ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie și le îndeamnă să facă același lucru. În urma acestei scrisori, dar și a scrisorii irenice trimise de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române către Bisericele Ortodoxe surori, acestea au recunoscut înființarea Patriarhiei Române.

Încununarea acestui amplu proces de înființare și recunoaștere a Patriarhiei Române s-a petrecut la 1 noiembrie 1925 prin întronizarea primului Patriarh al României, Preafericitul Părinte Miron Cristea, care nota despre acest eveniment: „A fost desigur ceva grandios. Populația Bucureștilor se adunase, desigur sute de mii, de-a lungul străzilor de la Mitropolie la Palat-regal, (...) era înălțător după așezarea în scaun să-i vezi cum toți în numele bisericii lor se puneau sub ocrotirea Patriarhiei Române, ca unul chemat a reinvia ortodoxia de pretutindeni” (Elie Miron Cristea, *Note ascunse, însemnări personale* [1895-1937]. Ediție îngrijită, notă asupra ediției Maria și Pamfil Bilțiu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1999, pp. 99-100).

Înființarea Patriarhiei Române este încununarea procesului de unificare bisericească ce s-a desfășurat după Marea Unire din 1918, dar

continuare în pagina 9

Tinerii și valorile creștine într-o lume secularizată

Într-o lume dominată de tehnologie, individualism și schimbări rapide, valorile creștine par, pentru unii tineri, învechite sau greu de integrat în viața cotidiană. Totuși, adevărata provocare nu este lipsa de relevanță a acestor valori, ci modul în care ele sunt transmise și trăite. Tinerii pot fi atrași de valorile date de creștinism atunci când acestea sunt prezentate autentic, printr-un limbaj accesibil și într-un context care le permite să înțeleagă, să se implice și să simtă că fac parte dintr-o comunitate vie.

Primul pas este autenticitatea. Tinerii de astăzi au un simț fin al falsității și resping orice formă de ipocrizie. De aceea, cel mai eficient mod de a transmite valorile creștine este prin exemplul personal. Părinții, educatorii, preoții și liderii spirituali trebuie să trăiască ceea ce predică. O viață marcată de iubire sinceră, compasiune, iertare și respect pentru celălalt va vorbi mai puternic decât orice discurs moralizator. Al doilea element esențial este comunitatea. Tinerii au nevoie să simtă că aparțin unui grup, că sunt acceptați și valorizați. Grupurile de tineri din parohii, taberele creștine sau evenimentele cu teme spirituale pot deveni spații de întâlnire, dialog și prietenie. Acolo, într-un cadru deschis și prietenos, valorile creștine pot fi descoperite în mod natural și firesc.

Mai mult, este important ca dialogul să înlocuiască impunerea. Copiii și tinerii trebuie încurajați să pună întrebări, să-și exprime îndoielile și să caute răspunsuri. Credița nu trebuie prezentată ca un set de reguli rigide, ci ca o călătorie personală spre adevăr și iubire, ca o cale ce duce spre Hristos. În acest proces, Biserica Ortodoxă trebuie să fie un sprijin. O altă cale prin care valorile creștine pot deveni atractive este legătura lor cu viața reală. Tinerii se confruntă cu probleme precum anxietatea, presiunea socială, confuzia identitară sau nevoia de sens. Aici, Evanghelia lui Hristos vine cu răspunsuri profunde și cu un mesaj de speranță, care trebuie tradus într-un limbaj actual și accesibil.

Nu în ultimul rând, spațiul digital poate fi folosit în mod inteligent. Platforme precum YouTube, Instagram sau TikTok pot deveni mijloace eficiente de evanghelizare, dacă sunt folosite cu creativitate și responsabilitate. Deja există preoți, tineri creștini și creatori de conținut care reușesc să transmită mesaje puternice prin intermediul acestor canale.

În acest sens, Biserica Ortodoxă Română se preocupă de modul în care se pot transmite valorile creștine generațiilor tinere, într-o lume tot mai secularizată și digitalizată. Tinerii sunt foarte receptivi la autenticitate. Dacă văd în părinți, profesori, preoți sau lideri de grupuri de tineret o viață trăită sincer, în acord cu valori-

le creștine (iubire, compasiune, adevăr, iertare), sunt mai predispuși să urmeze aceste exemple. Valorile nu trebuie impuse, ci explicate, discutate și trăite împreună. Întrebările și îndoielile

fac parte din viața de zi cu zi, iar Biserica Ortodoxă este în acest sens un spațiu sigur pentru a le explora și nu un loc de judecată. Totodată, muzica creștină bizantină și corală, filmele cu teme spirituale, teatrul sau desenele animate creștine reprezintă canale reale prin care tinerii se apropie de mesajul evanghelic.

„Crește un atlet pentru Hristos!”

În *Omilia către tineri*, Sfântul Vasile cel Mare pune un accent deosebit pe arte modelării sufletelor tinerilor, care sunt chemați să cunoască adâncimea Sfintelor Scripturi. Sfântul Vasile îi îndeamnă pe tineri la practicarea virtuții. „Să facem fapte de virtute cu nădejdea că obișnuința va face plăcută o viață ca aceasta. E rușinos să pierdem prezentul, iar mai târziu să rechemăm trecutul, când căința nu ne mai folosește” (Sf. Vasile cel Mare, *Omilia a XXII-a despre tineri*, VIII, în *Scrieri II*, PSB 17, p. 582). Sfântul Ioan Gură de Aur îi îndeamnă pe părinți să facă din copii niște atleți pentru Hristos. „Nu voi înceta îndemnându-vă, rugându-vă și căzându-vă înainte, ca înainte de toate celelalte, să vă puneți în bună rânduială copiii. Dacă nu cruți nimic pentru copilul tău, arată atunci acest lucru din aceasta și, de altfel, vei avea și răsplătă. (...) Crește un atlet pentru Hristos și, fiind în lume, învață-l evlavie din fragedă vârstă” (Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt despre cum ar trebui să-și crească părinții copiii*).

„Acolo unde educația ajunge la limită, harul lui Dumnezeu poate schimba inimi”

O educație morală temeinică începe însă de acasă. Totul începe în familie. Tinerii care cresc într-un climat de iubire, respect și valori creștine clare vor avea repere puternice. Părinții trebuie să vorbească deschis despre bine și rău, despre libertate și responsabilitate, și să fie exemple vii ale moralității. Însă trebuie să mai ținem cont de un aspect esențial. Nu trebuie subestimată puterea harului dumnezeiesc. Tinerii care merg la biserică, tinerii care se spovedesc sincer, care participă duminica la Sfânta Liturghie, care se roagă sincer, sunt întăriți launtric. Acolo unde educația ajunge la limită, harul lui Dumnezeu poate schimba inimi.

De asemenea, trebuie să ținem cont și de faptul că tinerii sunt dornici de cunoaștere. Când sunt implicați în acțiuni concrete precum ajutorarea celor în nevoi, protejarea mediului, susținerea dreptății sociale ș.a. și văd că aceste acțiuni sunt expresii ale iubirii creștine, încep să aprecieze și să trăiască valorile respective. În concluzie, tinerii nu sunt nepăsători față de credință, ci doar caută forme vii, sincere și actuale de a o descoperi. Valorile creștine - iubirea, credința, adevărul, iertarea, solidaritatea - sunt profund umane și pot răspunde marilor întrebări ale tinerei generații, dacă sunt prezentate cu inimă deschisă, printr-un limbaj adaptat vremurilor și printr-un exemplu de viață coerent.

continuare din pagina 8

mai ales o recunoaștere a locului Bisericii Ortodoxe Române la nivel panortodox. După 1918, Biserica Ortodoxă Română era cea mai mare Biserică în ceea ce privește numărul de credincioși din lumea liberă, pentru că Biserica Rusă se afla în spațiul dominat de puterea bolșevică și era supusă unei crunte persecuții.

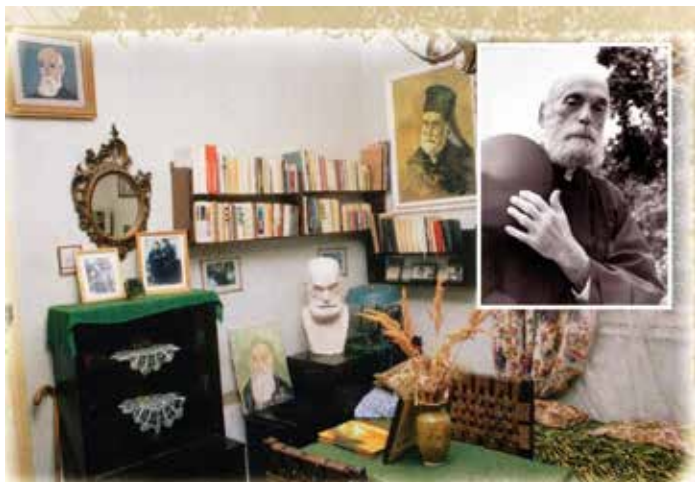
În concluzie, anul 1925 este extrem de important pentru istoria Bisericii Ortodoxe Române și timpul când s-au pus bazele Patriarhiei Române. De aceea acum, când sărbătorim Centenarul Patriarhiei Române, să mulțumim Bunului Dumnezeu pentru toate binefacerile pe care le-a adus asupra Bisericii Ortodoxe Române.

Pr. Ciprian Florin Apetrei

Pr. Ștefan Sfarghie

Nicolae Steinhardt, între curajul mărturisirii și fericirea crucii

Monahul, cărturarul și scriitorul Nicolae Steinhardt (1912-1989), de la a cărui mutare la cer s-au împlinit 36 de ani, a fost una dintre cele mai fascinante personalități ale culturii române, după cum ni se revelează din propriile scrieri, dar și din amintirile celor care l-au cunoscut. A făcut parte din faimoasa generație '27, care este sinonimă cu elita culturii noastre din perioada interbelică, fiind coleg de studii și prieten cu marii noștri scriitori, filosofi și artiști afirmați înainte de venirea comunismului în România. Aceste legături, pe care nu și le-a negat, au stat la baza includerii sale în celebrul lot „Noica-Pillat” și internării sale de către regimul comunist. Și-a împlinit viața prin intrarea în monahism în 1980, după ce se convertise la creștinism în închisoare.

Preocupat de multiplele aspecte ale vieții culturale în care trăia și se manifesta, dar și de operele fondatoare ale culturii universale, Steinhardt a fost un fervent autor de eseuri și cronici literare, de teatru, film și arte plastice, exersându-și astfel spiritul critic, elocința, puterea de analiză și mărturisirea credinței, dar deopotrivă și prietenia, într-o corespondență uriașă cu prietenii din țară, dar și cu cei plecați în exil, cum erau Virgil Ierunca, Monica Lovinescu, Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran, Alexandru Ciorănescu (corespondență confiscată deseori de Securitate).

Este cunoscut faptul că, fiind născut într-o familie evreiască, Steinhardt s-a simțit treptat atras de credința creștin-ortodoxă, iar la 15 martie 1960, în condițiile extrem de austere și mizere din închisoarea Jilava, s-a botezat. După ieșirea din temniță a scris o carte de memorialistică, un jurnal al lucrurilor trăite în pușcărie, dar amintirile și le-a amestecat în mod ingenios cu tot felul de aserțiuni, opinii și analize referitoare la cărți, probleme culturale, sociale și religioase gândite și trăite în diverse perioade ale vieții sale. În același timp, flash-urile despre închisoare au ceva atât de luminos și contrar a ceea ce se poate aștepta de la un astfel de spațiu al ororii, încât titlul dat scrierii, „Jurnalul fericirii”, se și justifică, dar rămâne și un paradox. De fapt, supliciile temniței pălesc în importanță tocmai pentru că autorul le opune fericirea de a fi devenit creștin tocmai acolo, în mijlocul lor. „Jurnalul fericirii” a văzut lumina tiparului postum, în 1991, grație prevederii de care a dat dovadă autorul care, știindu-se urmărit de Securitate, a ascuns câteva copii ale manuscrisului la niște prieteni. Cartea a avut un ecou deosebit, întrucât este una dintre primele cărți din care românii aflau o mărturie autentică de la un fost deținut politic, dar și pentru stilul fascinant. La acestea se adăuga aura unui scriitor convertit, care vorbea despre Dumnezeu cu puterea unei iubiri extraordinare.

La fel de iubită de public, în special de intelectualii creștini, a fost și cartea „Dăruind, vei dobândi” care adună predicile celui devenit părintele Nicolae de la Rohia, și care a fost publicată la Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmărulei în 1992.

Din postura de călugăr, încurajat de ierarhul locului, Nicolae Steinhardt le-a vorbit de la amvon cu multă căldură credincioșilor care mergeau la Mănăstirea Rohia. A continuat să fie autentic în viața monahală, la fel și în rostirea cuvântului de învățătură. „Monahul Nicolae de la Rohia a scris și a vorbit mult credincioșilor, care se adunau în duminici și sărbători acolo la Rohia în acel miraculos loc din Maramureș. Atmosfera acestui loc l-a transformat, l-a transformat într-un adevărat apostol, într-un credincios desăvârșit, într-un filosof real, care nu este numai al cuvântului, ci și al faptei, al trăirilor spirituale, pe care nu le cunoaște decât cel care are îndrăzneala să se lepede de sine și să îmbrace haina pe care odinioară au purtat-o marii eroi ai vieții spirituale”, scria în prefața volumului fostul chiri-arh al Maramureșului și Sătmărulei, Arhiepiscopul Justinian Chira. Predicile sale sunt o dovadă vie că mintea sa îmbogățită cu lecturi laice se unea cu inima iubitoare de Hristos. În tâlcuirea Sfințelor Scripturi se folosea de cultura sa vastă, cuvântul său abunda în ziceri, apoftegme și trimiteri la scriitorii clasici și moderni, la filosofi, încât ascultătorii săi intelectuali erau de-a dreptul fermecați. Cei mai simpli erau obligați să facă un efort de cultivare personală, și acesta fiind un câștig.

Autorul nu caută să facă paradă de vasta sa cultură, ci doar să arate firescul legăturii dintre inteligența omenească și înțelepciunea dumnezeiască. Uneori, poate să provoace stupeoare prin alăturarea diverselor exemple, dar totdeauna demonstrațiile sale urmează logica adevăratei credințe ortodoxe.

„Fără de curaj existența Bisericii nu ar fi de conceput”

Profunzimea învățăturilor sale de la amvon își trage sevele în primul rând din bogatele lecturi teologice, dar și din trăirea proprie. Pune accent pe jertfa personală și pe asumarea crucii în aspirația către mântuire. Într-o predică despre curaj, arată că acesta este o virtute esențială a Mântuitorului, una la fel de mare ca blândețea: „Fără de curaj existența Bisericii nu ar fi de conceput. A fost nevoie, ca să ia ființă, de curajul Întemeietorului ei; ca să dureze, de cel al discipolilor Săi. (...) Cine oare s-ar fi urcat pe Cruce, primind de bună voie una din morțile cele mai cumplite din câte se pot închipui, dacă nu un viteaz cu inimă de leu?” În aceeași predică mai spune: „Martir înseamnă martor, dar sinonimul substantivului este erou. Desigur că mucenicii au depus mărturie de fidelitate, smerenie, statornicie, putere de pătimire. Și-au mărturisit deopotrivă inimoșia, vrednică de a celor mai bravi dintre eroii vieții profane (militare și civile). Și voi sunteți niște militari, le rostește colonelul Chabert, personajul titular al unei frumoase nuvele de Balzac, călugărițelor căminului de pensionari unde e găzduit. Și nu încapă îndoială că pentru militari curajul e particularitatea specifică. Mucenicii, anticipând cuvintele lui Saint Just, au confirmat cu mult înainte de Revoluția Franceză spusa că împrejurările nu sunt grele decât pentru cei care se dau înapoi din fața mormintelor lor. Ei, mucenicii, nu s-au dat înapoi; ba au și mers, nu o singură dată, către ele, fără a fi constrânși, plini de încredere, de voinție și de hotărâre. Pentru ei n-au existat împrejurări dificile, situații imposibile, greutăți de neînving. Lor, fraza lui Brice Perain, filologul francez din veacul nostru, pare să le fi fost cunoscută: e simplu, dacă vrei să fii liber, trebuie să nu-ți fie frică de

continuare în pagina 11

Sfântul Cuvios Mărturisitor Sofian de la Antim – 16 septembrie

Am ajuns pentru prima oară la mănăstirea Antim din București când aveam 5 ani. Se făcea parastas pentru o mătușă de curând mutată la Domnul și familia își dorește să fie pomenită acolo. Nu îmi amintesc nimic despre mătușa mea sau despre pomenire. O singură imagine mai disting prin ceața amintirilor din prima copilărie. La ușa stăreției un preot în vârstă, cu părul alb strălucitor și chipul scâldat în blândețe vorbește cu cei veniți la parastas. Îl văd de aproape, ușor din profil. Nu știu ce spune sau cui. Timpul s-a oprit la zâmbetul lui cald. Acesta era părintele Sofian Boghiu. Peste câțiva ani, elevă fiind, am început să vin regulat cu mama la mănăstirea Antim. Părintele Sofian era bătrân și suferind și ieșea din ce în ce mai puțin din chilie. Dacă va fi slujit vreodată când eram și noi acolo, eu nu îmi amintesc. Atât cât știu, nu l-am mai revăzut niciodată în viață. Am văzut însă adesea ogindiri ale aceleiași bunătăți desprinse din Rai pe chipul ucenicilor lui rămași aproape de mănăstirea Antim. Sfaturi și cuvinte ale lui rămase în inimile celor care îl cunoscuseră și transmise mai departe. Deprinderi și așezări sufletești dobândite în ascultarea de el. Duhul evlaviei, al smereniei și al dragostei pe care le-a cultivat în obștea mănăstirii. Cucernicia și blândețea din icoana Sfântului Antim pe care el l-a zugrăvit pentru prima oară. Părintele Sofian nu a plecat niciodată cu adevărat din mănăstirea lui. Iar pe 16 septembrie 2025 s-a reîntors în Biserica Tuturor Sfinților ctitorită de Sfântul Antim Ivireanul ca Sfântul Cuvios Mărturisitor Sofian de la Antim.

Viața Sfântului Sofian se aseamănă cu cea a cuvioșilor din vechime. S-a născut la 7 octombrie 1912 în satul Cuconeștii Vechi de pe malul stâng al Prutului, în Basarabia, și a primit la botez numele de Serghe. Purtat de mic de dorul de Dumnezeu, a intrat în mănăstire de îndată ce i s-a îngăduit, la 14 ani, după școala primară. Sporind în ascultare și virtute, a fost luat ca ucenic de episcopul Visarion Puiu, care la scurtă vreme l-a trimis la școala de cântăreți bisericești de la mănăstirea Dobrușa, apoi după absolvire la seminarul monahal de la Mănăstirea Cernica, unde i-a fost coleg viitorului Patriarh Teoctist. În ziua de Crăciun a anului 1937 a fost tuns în monahism cu numele Sofian, iar la praznicul Schimbării la Față din 1939 a fost hirotonit diacon. În iunie 1940, în ajunul sărbătorii Sfinților Apostoli, se refugiază împreună cu majoritatea viețuitorilor mănăstirii Dobrușa din calea armatei sovietice și ajunge la mănăstirea Căldărușani de lângă București.

Asemenea Sfântului Sofronie de la Essex, Sfântul Sofian a primit de la Dumnezeu darul picturii, pe care l-a transpus în icoane. În toamna lui 1940 se înscrie ca student la Academia de Arte Frumoase din București și este găzduit la căminul de studenți monahi de la mănăstirea Antim. Un an mai târziu se înscrie în paralel și la Facultatea de Teologie din București. Ca un lucrător neobosit al virtuții, este hirotonit preot pe seama mănăstirii Antim în Duminica Sfinților Ioan Scărarul, 11 aprilie, a anului 1945. În același an își ia licența la Facultatea de Arte iar în 1946 absolvă Facultatea de Teologie cu lucrarea Chipul Mântuitorului în iconografia orientală, de la

începuturi până în secolul al XIV-lea. Acest chip al Mântuitorului l-a căutat și zugrăvit apoi Sfântul Sofian o viață întreagă pictând sau restaurând nenumărate biserici în București (Antim, Darvari, Radu-Vodă, ș.a.), în țară (Ghighiu, Agapia Veche, Slatina etc.), în Siria și Liban.

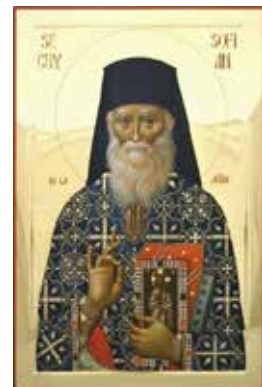
În anul 1945 are loc o întâlnire providențială pentru Sfântul Sofian: la Antim începe să vină un preot rus de la mănăstirea Optina, refugiat în București, părintele Ioan Kulighin. Părintele Ioan, adâncit în lucrarea rugăciunii inimii, se alătură conferințelor Rugului Aprins care tocmai începeau la mănăstirea Antim. În el Sfântul Sofian a văzut pe viu rugăciunea neîncetată și de la el a învățat meșteșugul isihiei.

În 1947 Sfântul Sofian este hirotesit duhovnic, o ascultare pe care a îndeplinit-o apoi cu toată jertfelnicia pentru restul vieții. Șiruri nesfârșite de credincioși veneau la el, iar Sfântul le primea mărturisirea și le ușura povara cu timp și fără timp. Peste ani chiar și trupul i se deformase de la multa osteneală în scaunul spovedaniei și rămăsese ușor aplecat spre dreapta, gata să asculte șoapta de cântă care i se destăinuia. Pentru aceasta Sfântul Cleopa de la Sihăstria l-a numit apostolul Bucureștilor. Regimul comunist a început să facă presiuni în 1948, a strămutat o parte din obștea mănăstirii și a interzis întrunirile Rugului Aprins. În această atmosferă, devine Sfântul Sofian stareț al Mănăstirii Antim în 1950. În anii următori a fost mutat apoi din loc în loc până la arestarea din 1958 în lotul Rugul Aprins. A fost condamnat la muncă silnică, închis la Aiud și Jilava și trimis în lagărul de la Balta Brăilei până la amnistia generală din 1964. În 1967 i s-a îngăduit să revină la mănăstirea Antim unde a rămas stareț până a trecut la Domnul, în timpul Sfintei Liturghii de Înălțarea Sfintei Cruci, pe 14 septembrie 2002.

Testamentul Sfântului Sofian poate fi rezumat în această mărturisire pe care o făcea în anul 1996 legat de activitatea lui de pictor. El însuși a fost mai cu seamă un iconar de suflete așa cum noi înșine, fiecare dintre noi, ne ostenim în același meșteșug al restaurării chipului lui Dumnezeu din noi... Sfântul Sofian să ne fie rugător și sprijinitor!

„Pentru toate mulțumesc lui Dumnezeu că m-a învrednicit, chiar așa cu aceste lipsuri, să fac aceste picturi, aceste veșminte ale sfințelor biserici, pentru că știu că Dumnezeu... Caută mult la inima omului, la sinceritatea cu care face niște lucruri, chiar dacă ele nu sunt așa cum trebuiau să fie, însă intenția și gândul bun le-au însoțit mereu. De aceea cer iertare de la bunul Dumnezeu și iertare de la cei care le privesc și descoperă niște defecte... Dumnezeu să ne ierte pe toți!”

Iulia Cârjeu

continuare din pagina 10

moarte. Iată de ce aurul, visonul, purpura și podoaba Bisericii se confundă cu sângele de pe Cruce și cu sângele martirilor. Paralele celor mai strălucite victorii militare ale istoriei profane. De la Duhul Sfânt și din sângele acesta s-a întrupat și a dăinuit și de-a pururi va dăinui Biserica lui Hristos.”

Predicile monahului Nicolae Steinhardt sunt diverse și acoperă întreg spectrul temelor pe care le-ar putea aborda oricare alt cleric în de-

mersul de a desluși tainele credinței. Ceea ce-l face aparte în tălculirea mesajului evanghelic este formația sa culturală, propriul curaj al mărturisirii și trăirii în vremuri ostile credinței creștine, dar și autenticitatea sa manifestare în orice împrejurare și context, fie între oameni, fie în intimitatea actorului creator. „Dăruind, vei dobândi” poate fi o lectură ziditoare de suflet și pentru cititorii credincioși de azi, așa cum „Jurnalul fericirii” va rămâne mereu o scriere care îi va fascina deopotrivă pe intelectualii din Biserică și pe cei care încă mai caută Adevărul.

Daniela Șontică

Inteligența emoțională, factor cheie în educație și carieră

Modelul de inteligență emoțională propus de Daniel Goleman, în lucrarea „Inteligența emoțională” (1995), cuprinde cinci componente esențiale: autocunoaștere, autoreglare, motivație, empatie și abilități sociale, fiind aplicat în domenii precum

educație, afaceri și leadership. Studii recente au demonstrat că liderii educaționali cu un nivel ridicat de inteligență emoțională reușesc să gestioneze mai eficient echipele aflate în subordine, reducând conflictele și întreținând un climat pozitiv, astfel încât toate acestea au un impact pozitiv asupra rezultatelor elevilor și studenților, punând bazele cercetării și practicilor viitoare.

Conceptul de inteligență emoțională (IE) a apărut ca reacție la teoriile tradiționale despre inteligență, care se concentră exclusiv pe coeficientul de inteligență (IQ). Începând cu anii 1960-1970, psihologul Howard Gardner a formulat teoria formelor multiple de inteligență (lingvistică, matematică, naturală, muzicală, spațială, kinestezică, intrapersonală, interpersonală), fiecare dintre acestea având anumite caracteristici mai mult sau mai puțin prezente la o anumită persoană. Conceptul de „inteligență emoțională” a fost introdus oficial de psihologii Peter Salovey și John Mayer, în 1990, definindu-l ca abilitatea de a percepe, a înțelege și a gestiona emoțiile proprii și ale celorlalți. Jurnalistul, psihologul și autorul american Daniel Goleman este cel care, începând cu anul 1995, prin publicarea lucrării „Inteligența emoțională”, a extins teoria și a subliniat importanța acesteia pentru reușita personală și profesională, argumentând că poate fi mai importantă decât IQ-ul în determinarea reușitei într-un anumit context. Modelul său cuprinde cinci componente esențiale: autocunoaștere, autoreglare, motivație, empatie și abilități sociale, fiind aplicat în domenii precum educație, afaceri și leadership.

Rol în gestionarea relațiilor

„În vreme ce inteligența emoțională determină potențialul nostru de a deprinde fundamentele stăpânirii de sine, competența noastră emoțională arată cât de mult din acel potențial am acumulat sub forme ce se pot traduce în abilități aplicabile practic. Pentru a deveni experți într-o anumită competență emoțională, precum serviciul cu clienții sau lucrul în echipă, este nevoie să dezvoltăm în substrat o abilitate din fundamentele IE, anume conștiința socială și administrarea relațiilor. Dar competențele emoționale reprezintă abilități dobândite: a avea conștiința socială sau îndemănare în administrarea relațiilor nu este o garanție a faptului că dețineți cunoștințele adiționale necesare pentru a face față eficient unui client sau pentru a soluționa un conflict. Aveți doar potențialul de a dobândi măiestrie în aceste competențe. Repet, abilitatea de bază a IE este necesară, dar nu și suficientă pentru o dovadă de o anumită competență sau îndemănare în lucru”, explică Daniel Goleman.

În lucrarea amintită, autorul american subliniază faptul că IE este esențială în educație, atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Cadrele didactice cu un nivel ridicat de IE reușesc să gestioneze mai bine stresul din clasă, întrețin o atmosferă pozitivă și încurajează învățarea, printr-o comunicare eficientă și empatică. În ceea ce-i privește pe elevi, aceștia pot învăța de la profesorii lor cum să-și dezvolte IE, care îi ajută să își controleze emoțiile, să colaboreze mai bine cu colegii și să își îmbunătățească performanțele academice.

Un aspect esențial al IE este empatia, adică abilitatea de a înțelege emoțiile altora și de a le răspunde adecvat. În mediul profesional, empatia joacă un

rol crucial în crearea unor relații armonioase și în conducerea cu succes a echipelor. Studii de specialitate au demonstrat că o persoană care a învățat să-și dezvolte IE are o stare de sănătate fizică și mentală mai bună, iar relațiile interpersonale, performanțele academice și profesionale sunt pozitive. De aceea în prezent se vorbește despre IE ca fiind un factor esențial în adaptarea și succesul unei persoane în societatea modernă.

„Există foarte multe excepții la regula conform căreia IQ-ul determină succesul - de obicei, fiind mai multe excepții decât cazuri care se potrivesc cu regula. În cel mai fericit caz, IQ-ul contribuie cam cu 20% la factorii care determină reușita în viață, fapt care îi lasă pe ceilalți 80% pradă altor forțe. Eu sunt preocupat de aspectul acestor «alte caracteristici», respectiv de inteligența emoțională: capacitatea de a fi în stare să se motiveze și să persevereze în fața frustrărilor; de a-și stăpâni impulsurile și de a amâna satisfacțiile; de a-și regla stările de spirit și de a împiedica necazurile să-i întunece gândirea; de a fi stăruitor și de a spera. Spre deosebire de IQ, care are o istorie de aproape 100 de ani de cercetări aplicate pe sute de mii de oameni, inteligența emoțională este un concept nou. Nimeni nu poate spune exact în ce măsură variază de la o persoană la alta de-a lungul vieții. Dar, din datele existente, reiese că poate fi la fel de puternică și uneori chiar mai puternică decât IQ-ul, iar în măsura în care există mulți care susțin că IQ-ul nu poate fi schimbat prin experiență sau studii, eu am arătat în această lucrare că competențele emoționale de o importanță crucială pot fi dobândite și îmbunătățite pornind de la vârsta copilăriei - cu condiția să facem efortul să îi învățăm pe copii”, menționează Daniel Goleman.

Esențială pentru succesul elevilor și climat școlar pozitiv

Cercetări recente demonstrează prin studii riguroase că liderii educaționali cu un nivel ridicat de IE reușesc să gestioneze mai eficient echipele aflate în subordine, reduc unele conflicte și pot construi și întreține un climat pozitiv în școli. Studiul „Explorarea rolului inteligenței emoționale în leadershipul educațional” („Exploring the Role of Emotional Intelligence in Educational Leadership”), publicat în cursul lunii ianuarie 2025, în „Research Invention Journal of Current Issues in Arts and Management”, semnat de Nyiramukama Diana Kashaka de la Kampala International University, arată că IE joacă un rol important în conducerea educațională, influențând procesul decizional, dinamica echipei și climatul organizațional, încurajând un mediu școlar colaborativ și de sprijin. Lucrarea menționată examinează modul în care, prin competențele sale de bază (conștientizare de sine, autoreglare, motivație, empatie și abilități sociale), IE ajută liderii să medieze conflicte, să îmbunătățească moralul personalului și să creeze un climat școlar pozitiv. „Cadrul teoretic evidențiază legătura dintre IE și leadershipul transformățional, subliniind rolul său în atingerea obiectivelor, învățarea continuă și încurajarea relațiilor pozitive în mediile educaționale. Aplicațiile practice, inclusiv programele de formare care dezvoltă competențe emoționale, subliniază că IE este o abilitate de învățare esențială pentru succesul în conducere. Provocări precum rezistența la schimbare, lipsa de conștientizare și resurse limitate sunt discutate alături de oportunități pentru inițiative de dezvoltare profesională axate pe IE”, precizează autorul articolului.

Concluzia studiului susține că includerea instruirii IE în programele de dezvoltare a leadershipului ajută la creșterea eficienței liderilor educaționali, îmbunătățește coeziunea echipei și poate avea un impact pozitiv asupra rezultatelor elevilor și studenților, punând bazele cercetării și practicilor viitoare.

Învățământul românesc a introdus de câțiva ani programe de dezvoltarea a inteligenței emoționale pentru activitatea didactică, vizând în mod special formarea directorilor de instituții și a cadrelor didactice. Acolo unde informațiile au fost accesate cu responsabilitate și dedicare, rezultatele nu au întârziat să apară.

Ștefania Coșuleanu

Complexul de inferioritate, între smerenie și distorsiunea percepției de sine

Complexul de inferioritate este un fenomen psihologic complex cu implicații profunde asupra identității unei persoane și a relațiilor pe care le stabilește cu oamenii din jur. Conceptualizat de psihologi ca un sentiment persistent de inadecvare față de ceilalți, acesta poate fi explorat din perspective complementare: creștin-ortodoxă, psihologică și neuropsihologică. Fiecare paradigmă contribuie la o înțelegere mai profundă a complexului de inferioritate, de la distorsiuni duhovnicești și tulburări ale percepției de sine până la dezechilibre neurofuncționale. Pentru persoanele care vor să se vindece de acest sentiment, smerenia autentică, echilibrul emoțional și restructurarea cognitivă pot deveni căi de vindecare și reconstrucție a identității personale.

Despre complexul de inferioritate și cel de superioritate se vorbește destul de mult în spațiul public, uneori în termeni științifici, iar alteori într-o manieră superficială. În acest articol ne vom referi doar la complexul de inferioritate pe care îl vom aborda din perspectivă creștin-ortodoxă, psihologică și neuropsihologică, fiecare paradigmă dezvoltând o înțelegere specifică, dar complementară a acestui fenomen, privindu-l ca distorsiune duhovnicească a raportării la sine și la Dumnezeu, tulburare de percepție de sine sau dezechilibru neurofuncțional.

Psihologul Alfred Adler, fondatorul psihologiei individuale, a introdus conceptul de complex de inferioritate, care desemnează, în viziunea sa, un sentiment profund și persistent de inadecvare, slăbiciune sau inferioritate resimțit de o persoană față de altele, în diverse domenii ale vieții - profesionale sau familiale. Probabil că mulți dintre noi am experimentat acest sentiment în anumite situații din diferite motive, precum: nu cunoaștem foarte bine o limbă străină, nu suntem mereu performanți și premiați, nu suntem suficient de înalți sau de slabi, nu avem cei mai reușiți copii sau cea mai frumoasă casă în comparație cu colegii și prietenii noștri. Atât timp cât sentimentul de inferioritate rămâne în limite rezonabile (nu este nici prea mic și nici prea mare), ne încadrăm în ceea ce specialiștii numesc normalitate. Pentru unii oameni identificarea acestui sentiment poate fi un imbold pentru dezvoltare personală, dar alții se pot bloca în această stare și nu o mai pot depăși, ajungând chiar la depresie sau anxietate.

Trebuie să ne punem semne de întrebare atunci când sentimentul de inferioritate este exagerat de crescut, fără să aibă drept bază argumente reale, reprezentând doar o distorsiune sau tulburare de percepție a propriei persoane în fața celor din jur despre care credem în mod eronat că sunt „mai buni” decât noi. Cauzele acestui complex sunt variate: experiențe traumatice din copilărie, comparații nepotrivite cu frații sau colegii, eșecuri repetate în diverse situații sau stiluri parentale autoritare și hipercritice.

Conștiința stării noastre

Sfântul Porfirie Kavsokaliivitul (1906-1991), cuvios smerit din Grecia cu o viață duhovnicească aleasă, a avut o dragoste deosebită față de omul căzut, o parte dintre sfaturile sale fiind adunate în mai multe volume, unele traduse și în limba română. În lucrarea „Vindecarea sufletului în învățătura părintelui Porfirie”, el face diferența dintre smerita-cugetare și complexul de inferioritate: „Omul smerit nu este o personalitate bolnavă. Are conștiința stării sale, nu și-a pierdut centrul personalității sale. Cunoaște păcătoșenia lui, micimea lui și acceptă observațiile duhovnicului său și ale fraților săi. Îi pare rău, dar nu deznădăjduiește. Se întristează, însă nu se istovește și nu se mânia. Cel stăpânit de complexul inferiorității, în exterior și la început, seamănă cu omul smerit. Însă, dacă îl cercetezi puțin sau îl povățuiești, atunci egoul său bolnav iese la suprafață, se supără, se tulbură, pierde și acea puțină pace pe care o avea. La fel se întâmplă și cu omul melancolic în comparație cu cel ce se pocăiește. Cel melancolic se interiorizează și se preocupă doar de sinele său. Păcătosul care se pocăiește și se spovedește iese din sine. Credința noastră are acest lucru minunat, pe duhovnic. Dacă i-ai mărturisit duhovnicului și ai primit iertare, nu te mai „întoarce” cu gândul de la acele păcate și neputințe.

Din perspectiva creștin-ortodoxă, complexul de inferioritate este abordat ca o

problemă duhovnicească legată de modul în care creștinul se raportează la Dumnezeu, la oamenii din jur și la sine. E necesar un echilibru între smerenie și conștiința valorii personale ca ființă creată „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu”. Smerenia autentică nu înseamnă autodevalorizare sau dispreț față de propria persoană, ci recunoaștere realistă a propriilor limite și păcate în lumina iubirii și a milostivirii lui Dumnezeu.

Adevărata valoare a unui om nu constă în realizări profesionale, diplome sau averi acumulate, ci în relația sa vie cu Dumnezeu, care îi iubeste necondiționat pe toți oamenii, fie performanți, fie mai puțin performanți. Complexul de inferioritate în forma sa accentuată implică o pierdere a speranței mântuitoare și o concentrare excesivă asupra propriei persoane. De aceea Sfinții Părinți recomandă ca lupta împotriva gândurilor de nevrednicie și neputință exagerate să se facă prin rugăciune, spovedanie și participarea la Sfintele Taine ale Bisericii, prin care creștinul primește iertarea și întărirea lăuntrică.

Orientarea către virtuți

Pentru depășirea complexului de inferioritate, Sfântul Porfirie recomandă ca toată puterea noastră să o îndreptăm către „grădina înflorită” (spre semințele virtuților, ale bunătății, ale omului nou) pe care o avem în noi. Atunci „grădina noastră spinosă” (omul vechi, patimile răului) se va ofili. „Trebuie să studiem cuvintele Sfinților Părinți, să rostim psalmi și texte biblice și să ne rugăm cu ardoare și cu cucerire, să ne hrănim din viețile sfinților și să devenim următori ai lor. Nu trebuie să ne preocupe sălbăticiunile și patimile noastre, ci doar să avem dispoziția de a ne lepăda de ele. La un moment dat, când vom fi pregătiți (când vom deveni destul de smeriți), Dumnezeu le va lua de la noi. Toată strădania noastră trebuie să se îndrepte spre a-L iubi pe Dumnezeu. Creștinul nu trebuie să se teamă, teama are ca pricină slava deșartă, iubirea de sine, iubirea de cele lumești. Creștinul nu trăiește în viața aceasta singur, pentru sine. Dimpotrivă, trebuie să rostească împreună cu Sfântul Apostol Pavel: «Nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine». Trebuie să fim siguri că nimic nu-L poate face pe Hristos să înceteze să ne iubească. De aceea să înaintăm cu curaj. (...) Să fim siguri că vom fi biruitori și că vom afla harul dumnezeiesc, e suficient să-L iubim pe Hristos”, spunea Sfântul Porfirie Kavsokaliivitul.

Neuropsihologia explică sentimentul de inferioritate printr-un dezechilibru în activitatea anumitor regiuni cerebrale (cortexul prefrontal medial, amigdală) și a anumitor neurotransmițători (serotonină, dopamină, cortizol). O persoană care are adesea complexe de inferioritate poate păstra în memorie, în mod selectiv, experiențe eșuate sau umilitoare, ceea ce consolidează o imagine de sine negativă. Intervențiile neuropsihologice, inclusiv tehnicile de reglare neuroemoțională, neurofeedback sau psihoterapie integrativă cu accent pe restructurarea cognitivă, pot ajuta la reconfigurarea acestor circuite disfuncționale și la restabilirea unei percepții echilibrate asupra sinelui. Indiferent din care perspectivă vom privi complexul de inferioritate, acesta reprezintă o raportare distorsionată la sine, la ceilalți, la Dumnezeu și conduce la suferință sufletească și relațională. De aceea pentru echilibrare e nevoie să privim persoana umană în complexitatea ei, acordând atenție sufletului, trupului și vieții duhovnicești. Fin cunoscător al mișcărilor sufletului, Sfântul Porfirie recomandă: „Astăzi oamenii caută să fie iubiți de ceilalți și de aceea nu izbutesc nimic. Corect este să nu te intereseze să te iubească ceilalți, ci tu să-L iubești pe Hristos și pe semenii tăi. Doar în felul acesta se umple sufletul. Totul este ca omul să-L iubească pe Hristos și toate problemele se vor aranja.”

Ștefania Coșuleanu

Profesorul Ernest Bernea (1905-1990) - un intelectual mistic rătăcit în politică

„Lumea mea și lumea ta; e lumea lui Dumnezeu că El a făcut-o. Cuprinsu' lumii nu-l știe nimeni; numa' îl bănuim. Când privesc în jurul meu mă minunez câte-s într-însa. Da' când privești, să cați și cu ochiu' dinlăuntru, că vezi mai multe”.

Anul acesta s-au împlinit 120 ani de la nașterea Profesorului Ernest Bernea și 35 ani de la mutarea sa în veșnicie. Născut la Focșani pe 28 martie 1905, Ernest Bernea a copilărit la Brăila. Tatăl său, Marcu, era țaran moldovean din împrejurimile Galațiului, devenit magazioner în portul Brăila,

iar mama sa, Tudora, casnică, era fiica unui ardelean stabilit pe malurile Dunării. Copilăria aspră, petrecută într-un cartier muncitoresc, l-a marcat definitiv, astfel că până la sfârșitul vieții s-a mulțumit cu un trai auster, chiar sărăcăcios. Ironia istoriei a făcut ca în dosarele de anchetă ale Securității Prof. Bernea să fie încadrat la rubrica „originea socială” ca „mic burghez”.

După finalizarea studiilor secundare, Ernest Bernea se înscrie în anul 1926 la Facultatea de Litere și Filosofie din București. Aici l-a avut profesor pe Nicolae Iorga și s-a apropiat de Nae Ionescu, devenind colaborator la „Cuvântul” și mai ales de Dimitrie Gusti, devenind membru în vestitele echipe gustiene de cercetare etnografică. Din această perioadă se formează personalitatea savantului, o sinteză rară de sociolog, etnolog și filosof, unică în cultura română. Între anii 1930-1932, Ernest Bernea a primit o bursă și s-a specializat în Sociologie și în Istoria Religiei la Paris, iar la Freiburg (Germania) în Filosofie (unde a studiat cu Martin Heidegger).

Ernest Bernea vorbea cu admirație despre eminenții săi dascăli, care l-au cucerit, Nicolae Iorga și Nae Ionescu. El mărturisea, „greu de spus care îmi plăcea mai mult, amândoi te fermecau, fiecare reprezenta cu totul altceva... Iorga era un titan, un entuziast, era atât de mareț, un tip de Renaștere, nici măcar nu poți ști din ce epocă a venit, era un om și un savant extraordinar”. Privitor la Nae Ionescu spunea: „El venea cu un alt ton și cu o altă problematică deosebită... gândirea lui, filozofia lui era ceva cu totul nou, fascinant, era și un impecabil logician... istoria filosofiei românești nu-l poate ignora pe Nae Ionescu”. Ernest Bernea a fost o vreme foarte apropiat și de Mircea Vulcănescu, prieten de discuții interminabile, mai ales pe tema orientărilor politice de dreapta sau de stânga în conducerea țării, direcții neconturate suficient în acea perioadă.

În toamna lui 1932, Bernea a cunoscut-o pe Maria Patrichi (Marcela), gălățeană, absolventă a Facultății de Litere din București, cu care s-a căsătorit cinci ani mai târziu. Împreună au avut un fiu, Horia (celebrul arhitect și pictor), și pe gemenele Ana și Tudora. Soția Maria este cea care va duce greul familiei în anii când soțul era marginalizat sau arestat, sfârșindu-și în cele din urmă zilele, de o boală necruțătoare, în anul 1965. Ernest Bernea activează în cadrul Institutului Social Român condus de Dimitrie Gusti, având o contribuție valoroasă la cercetările monografice întreprinse în diferitele zone ale României, publicând importante studii și articole în revistele de specialitate. De asemenea, în aceeași perioadă, Bernea lucrează ca bibliotecar la Seminarul

de Sociologie al profesorului Gusti de la Universitate. Remarcat de profesorul Simion Mehedinți, Ernest Bernea a fost numit asistent la Catedra de antropogeografie, unde a predat Sociologie comparată și primul curs de Etnologie din România, devenind și vicepreședinte al Societății „Soveja” a Studenților în Geografie.

În anul 1935, Bernea se înscrie formal în Mișcarea Legionară și împreună cu câțiva prieteni a fondat revista „Rânduiala”, care a apărut timp de trei ani, trimestrial. Publicație de mare ținută intelectuală, în care au mai semnat condeie ilustre precum Lucian Blaga și Radu Gyr, „Rânduiala” nu a fost o revistă cu caracter politic și propagandistic, ci se înscria în tendința generală a „tinerei generații” din acea perioadă de a identifica, evidenția și potența geniul cultural românesc. În afara acestui proiect editorial, Bernea publică de-a lungul timpului și o serie de broșuri cu caracter politic legionar, care la vremea lor au atras foarte multă lume și care i-au mai adăugat o etichetă, cea de „doctrinar al Mișcării Legionare”. Lectura acestor broșuri dovedește cu prisosință ceea ce s-a spus despre Bernea, că este un „intelectual mistic rătăcit în politică”, el încercând de fapt să propună o profundă transformare morală a societății românești, pe care nici o forță politică nu o putea pune în practică la modul real. Ernest Bernea s-a îndepărtat de Mișcarea Legionară, considerându-se autoexclus din 1937. Cu toate acestea, în martie 1939, el este întemnițat, alături de alți intelectuali „legionari”, în lagărul de la Vaslui, de unde iese în urma semnării unei declarații de desolidarizare de Mișcarea Legionară. În acest sens el mărturisea, „eu sunt un bun creștin și creștinismul este o religie a blândeții, a respectului față de aproapele tău. Chiar dacă cineva ți-e opozant în opinii, îl înfrunți cu argumente, nu cu gloanțe. Dar, din păcate, Dumnezeu știe dacă omenirea se va vindeca vreodată de violență. Teribilă boală!” După acea detenție, Prof. Ernest Bernea a predat la catedra lui Simion Mehedinți, în calitate de conferențiar, cursuri de sociologie comparată și de etnologie. Regele Carol al II-lea l-a numit în Ministerul informațiilor, iar apoi a fost promovată, în Ministerul de Externe - director de studii - post în care a funcționat neîntrerupt până când, în locul lui Tătăreanu, la Externe, a venit Ana Pauker, care l-a dat afară, împreună cu toți specialiștii în treburile externe și drept internațional.

Profesorul Bernea mărturisea către sfârșitul vieții despre instalarea comuniștilor în România: „nemațiunută în frâu de nimeni, ciuma roșie a invadat țara... cu anul 1948, a început crima organizată a comuniștilor. Atunci am fost și eu arestat și n-am mai ieșit din pușcăriile comuniste până în 1962. Culpă mea?...niciodată una limpede”. În acele vremuri cumplite de suferință, lipsuri și de teroare, Prof. Ernest Bernea a dat dovadă de multă demnitate, frățietate și viețuire mistică. Un coleg de temniță mărturisea, „îmi aduc aminte că în 1949, la Brașov, în gloata de vreo 60 de oameni din celulă, Ernest Bernea, scriitor și analist în filosofie populară, după rugăciunea de dimineață își rezerva timp ca peste zi, o oră sau două, să mediteze... Și îmi spunea cu intimitate: „Dragul meu, cu asta trăim și cu ce ne ajută Dumnezeu! Aici, rugăciunea și meditația sunt hrană!”. (Petre Baicu – Povestiri din închisori și lagăre, Biblioteca Revistei Familia, Oradea, 1995).

Ernest Bernea a trecut prin mai multe închisori comuniste (Brașov, Târgu Jiu, Tâgu Ocna, Canal, Aiud – unde a stat cel mai mult), fiind eliberat la 1 octombrie 1962. După o intensă acțiune de verificare a atitudinii sale în libertate, organele statului au acceptat în anul 1965, după numeroase demersuri ale lui Perpessiciu și Al. Philipide, ca

continuare în pagina 15

Unitatea românilor

Savantul Simion Mehedinți spunea în lucrarea sa „Creștinismul Românesc” că ideea pe care se bazează credința noastră creștin-ortodoxă este aceea a lipsei de răzbunare. Lipsa răzbunării este primul pas spre desăvârșire. „Să nu ne răzbunați” a spus și Mircea Vulcănescu în închisoarea de la Aiud înainte de a muri. Unitatea dată de lipsa răzbunării este menționată și de președintele Academiei Române, academicianul Ioan-Aurel Pop, care afirma că „Unirea nu am făcut-o împotriva nimănui, ci doar pentru noi”. Unitatea noastră este dată și de limbă. Constantin Rădulescu-Motru spunea cândva că limba este pentru cultură ceea ce este sângele pentru organism. Unitatea de limbă ne-a asigurat în istorie unitatea de conștiință. Unitatea ne este dată așadar de limbă, de mentalitate, de conștiință, de evoluție. Toate acestea nu s-au diminuat în timp și nici n-au dispărut, ci, dimpotrivă, ele s-au accentuat. În ciuda discuțiilor și a neînțelegerilor dintre noi, care lasă uneori impresia că ne aflăm într-un război perpetuu, al tuturor, al românilor împotriva românilor, suntem de o unitate impresionantă, sublimă, în momentele de criză. Fiind în adevărul credinței, care este adevărul iubirii, avem un fond bun pe care putem să construim, mai încet, mai greu, uneori mai și dărâmăm, dar temeiul nu ni-l ia nimeni. Și tot Mircea Vulcănescu spune că „dacă cumva vreodată poporul român ar dispărea, ceea ce se va naște pe acest pământ tot român se va chema”. Pentru că pe acest pământ s-a muncit, s-a plâns, s-a luptat, a curs mult sânge. Să ne gândim numai la bogăția portului nostru popular. Diversitatea lui coloristică este una care surprinde prin unitate. Diversitatea la români este una care trimite către unitate. De curând am căpătat o ie și povesteam unei prietene cât de multe culori au țesăturile de pe ea. Prietena mi-a spus scurt: „Ah, trebuie să fie oribilă!” Însă, după ce a văzut-o, și-a schimbat total părerea. În zilele noastre, dar și pe viitor, unitatea acestui neam va fi dată de Biserică. Singurul lucru care ne unește și ne salvează acum este Biserica. Gravurile din secolele trecute, care ne înfățișează imaginea capitalei, dar și a principalelor orașe românești, ne descoperă cum, pe lângă

toate clădirile importante, peste acoperișurile lor apar crucile de pe turlele bisericilor.

Astăzi lucrurile s-au

schimbat, în sensul că avem alte provocări cărora trebuie să le facem față. Cine ne va da forța de a rezista? Eu cred că Biserica, forța Tradiției. Dacă nu ai Tradiție, ești nimeni. Și să nu uităm un lucru: de curând a fost sfințită Catedrala Națională. Ea reprezintă expresia unității neamului nostru, de credință, de limbă, de mentalitate, de cultură, de istorie în fond. Ea trebuia să apară și era necesar să vină chiar acum, în epoca globalizării. Ea se impune. De departe văzând-o, simți că trebuie să-ți faci evlavios cruce. Este un simbol al unității noastre de neam, pavază și înaintemergătoare a poporului în vremurile tulburi. Credința noastră ortodoxă este una optimistă. Noi credem în bine. Acest bine depinde de ajutorul lui Dumnezeu, care întotdeauna vine, dar și de deschiderea noastră.

În Rugăciunea Domnească noi ne rugăm așa: „Facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ”. Iată unitatea noastră. Voința lui Dumnezeu o săvârșesc în ceruri îngerii, iar aici pe pământ o împlinesc oamenii. Îmi doresc foarte mult, și ca mine gândesc aproape toți, ca această catedrală, care prin nouțea ei pe unii îi tulbură, să fie considerată ca un semn care unește trecutul eroic cu prezentul, și mai ales cu viitorul. Temelia ei este sub pământ, și aceasta reprezintă trecutul, construcția este deasupra pământului, care constituie prezentul, iar cupolele exprimă viitorul, un viitor al luminii.

Elena Solunca Moise

continuare din pagina 14

Bernea să fie angajat cercetător la Institutul de Etnografie și Folclor al Academiei Române, de unde a fost pensionat în 1972. Urmărirea sa a continuat neabătut până în 1989, iar în anul 1984 a fost chiar arestat și bătut crunt pentru că a refuzat să dea informații Securității. În ceea ce privește opera sa, în pofida eforturilor de a o face „acceptabilă”, ea a fost respinsă în mod constant de către edituri, la presiunile autorităților. Abia mult după 1990, lucrările sale au început să fie (re)publicate, cel mai consistent proiect în acest sens aparținând Editurii Vremea.

Prof. Ernest Bernea a scris numeroase cărți și ne-a lăsat moștenire câteva lucrări de referință despre cultura satului tradițional românesc: „Civilizația română satească”, „Maramureșul. Țara Românească”, „Moartea și înmormântarea în Gorjul de Nord”, „Sociologie și etnografie românească. Ordinea spirituală”, „Poezii populare în lumina etnografiei”, „Cadre fundamentale ale gândirii populare românești”. Cine citește „Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român” sau eseurile lui Ernest Bernea cuprinse în „Îndemn la simplitate” sau „Dialectica spiritului modern” surprinde rafinamentul și profunzimea gândirii sale, echilibrul judecăților, sensibilitatea cu care „simte” fiecare tremur al proble-

mei pe care o abordează, bunacuviniță care răzbate din orice rând scris. Ernest Bernea era profesor de etnologie și sociologie și autorul multor lucrări de specialitate, dar pe el nu-l putea defini numai profesiunea, el era o personalitate cu preocupări intelectuale aparte, era omul unei discipline civice severe, dar și un familist împătimit. Ernest Bernea depășea cu mult politica lozincardă îngustă, și dacă așteptai de la el niște rețete politice pentru prezentul de atunci sau pentru viitorul de acum, trebuia să ai răbdare multă și minte lucidă. Făcea comentarii ample din care interlocutorul, dacă avea bagajul apercetiv necesar, înțelegea că lumea civilizată nu admite intoleranța, violența, asasinatul. El avea preferințe pentru oamenii fără prejudecăți și îi ocolea pe cei rigizi în gândire. Cei care au fost în preajma lui Ernest Bernea și l-au cunoscut au învățat din experiența lui de viață, că asumarea eșecului nu-i ușoară, iar pe lângă discernământ mai trebuie și bun simț și curajul răspunderii.

Profesorul Ernest Bernea, acceptând cu seninătate cele petrecute în viața lui și dând dovadă de o autentică trăire creștină, mărturisea: „Suferința consumă dar și crește ființa noastră morală, pentru că prin arderea răului din noi ea ne purifică și înalță”. S-a mutat la Domnul la 14 noiembrie 1990 și a fost înmormântat la Mănăstirea Cernica.

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Eliberarea din lanțurile neiertării

Căci, dacă le iertați oamenilor nelegiuirile, vi le va ierta și vouă
→ Tatăl vostru Cel ceresc.

MATEI 6:14

Un preot duhovnic. Psihoterapeutul Florența Tica ne-a explicat că eliberarea din lanțurile neiertării aduce cu sine liniștea conștiinței, pacea inimii și în relație cu ceilalți, eliberarea de povara trecutului și trăirea prezentului cu bucurie, dobândirea înțelepciunii, a sensului profund al vieții și apropierea de asemănarea cu Dumnezeu Cel iubitor, bun și iertător.

Un aspect comun al problemelor cu care oamenii vin la psihoterapie este dificultatea de a-i ierta pe cei care le-au produs suferință, dar, mai ales, dificultatea de a se ierta pe ei înșiși pentru anumite greșeli, ceea ce conduce la probleme relaționale, conflicte familiale, anxietate și depresie. Iertarea este un proces psihologic la care se ajunge după un timp în care persoana a parcurs o serie de etape: conștientizarea, cunoașterea, acceptarea și înțelegerea a ceea ce s-a întâmplat în trecutul personal. Cu delicatețe, atenție, susținere și empatie din partea psihoterapeutului, o persoană poate parcurge drumul anevoios și poate ajunge să se ierte pe sine și pe ceilalți.

Beneficiile iertării

Psihoterapeutul Florența Tica a prezentat beneficiile iertării pentru o persoană care intră într-un proces psihoterapeutic alături de un psiholog: „Beneficiile iertării în procesul terapeutic sunt multiple și diferite, în funcție de rănille emoționale ale fiecărei persoane. Acceptarea propriei persoane cu aspectele pozitive și negative, dezvoltarea emoțională și spirituală, acceptarea celorlalți ca persoane imperfecte și integrarea trecutului personal ca parte a experienței de viață care l-a determinat să fie ceea ce este în prezent sunt cele mai importante beneficii ale iertării în procesul terapeutic. Pentru ca o persoană să poată să se ierte și să-i ierte și pe ceilalți e nevoie să treacă prin travaliul dureros al procesului terapeutic al propriilor răni emoționale, să învețe să accepte și să stea cu emoțiile neplăcute, care îi descoperă și îl călăuzesc către cauzele suferințelor sale”. Și, în același timp, trebuie să învețe că fără a schimba modul de relaționare va fi nevoit să stea cu acele emoții neplăcute, care sunt o cauză constantă a suferințelor sale.

Fiecare om ajunge la iertarea proprie și a celorlalți într-un ritm propriu, fie cu ajutorul unui psiholog, fie cu ajutorul unui preot duhovnic, care îl îndrumă ca, prin spovedanie, pocăință, post, rugăciune și analiza atentă a gândurilor și comportamentului, să se apropie mai mult de esența sa, care are chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Este important să ne propunem să parcurgem cu hotărâre acest drum al iertării, să avem curajul să ne uităm, cu sinceritate, la sentimentele noastre de ură sau de răchuniță față de anumite persoane. „Ce a făcut atât de grav încât mă simt atât de rănit?”, „Cum mă face să mă simt sentimentul

negativ pe care îl trăiesc?”, „De ce am nevoie pentru a trece peste ura sau disprețul meu față de ceilalți, fără să mă rănesc pe mine sau fiindu-mi și mie bine?”, acestea sunt întrebări fundamentale care ne ajută să pășim pe drumul anevoios al procesului de iertare.

„Furie, resentiment, tristețe, melancolie, frică, răchuniță, dispreț, ură, răzbunare, dar și rușine, vinovăție, neputință, frustrare, izolare sunt sentimentele negative des întâlnite la persoanele care nu pot ierta. Aceste emoții sunt rezultatul unor gânduri neîmpărtășite care îl determină pe cel care simte astfel să trăiască umilința, lipsa de valoare și de neacceptare de către ceilalți. Este important să înțelegem că sentimentul neiertării afectează întreaga noastră persoană, astfel că purtăm persoana pe care nu o iertăm cu noi, tot timpul. Aceasta produce emoții negative precum: nervozitate, furie, dispreț, răchuniță, dorință de răzbunare, ruminație ideativă, care îi consumă persoanei mult timp și energie vitală. Cel care nu poate ierta, cu greu își trăiește propria viață, fiind preocupat de a celui pe care îl disprețuiește. Aceste emoții sunt distructive atât pentru psihic, cât și pentru corp, căci pot apărea tulburări digestive, probleme de natură cardiovasculară, sistem imunitar slăbit, insomnie și multe altele. «De ce să iert pe cineva care mi-a greșit?» este o întrebare foarte grea pentru cel care nu poate să ierte, pentru cel care caută dreptate sau chiar răzbunare din cauza suferinței provocate de o altă persoană. Răspunsul la această întrebare pe cât de simplu pare, pe atât de greu este de înțeles și acceptat: iertându-l pe celălalt, îi dai drumul din mintea și din viața ta pentru a-ți fi ție mai bine”, a explicat Florența Tica.

Iertăm mai greu persoanele apropiate

A cere iertare cuiva căruia i-am greșit este mai ușor decât a ierta pe cineva care ne-a greșit. Formulele: „Te rog să mă ierți!”, „Iartă-mă!” sau „Hai să ne împăcăm!” sunt un început bun, dar nu suficient pentru a ierta cu adevărat. Oamenii sunt supuși greșelii și este important să fim îngăduitori unii cu alții, aceasta neînsemnând că permitem acelei persoane pe care am iertat-o să se poarte urât cu noi sau să repete comportamentul care a dus la conflict. Odată cu iertarea învățăm să punem limite celorlalți și să nu mai permitem să ne rănească.

Cel mai greu este să-i iertăm pe cei apropiați: membrii familiei, prietenii, cunoștințele, pentru că de la ei avem așteptarea că ne cunosc, ne înțeleg, ne iubesc și nu ar trebui să ne rănească. Emoțiile noastre sunt mai intense în relațiile apropiate și avem tendința de a acumula frustrări, frica de a nu fi răniți din nou și de aceea apare refuzul de a ierta complet. Cu cât cineva înseamnă mai mult pentru noi, cu atât impactul greșelii sale e mai mare, iar procesul iertării devine mai complicat. „Pentru a reuși să iertăm pe cineva avem nevoie de timp ca să înțelegem ce s-a întâmplat în mintea și în psihicul nostru, cum am fost răniți, de ce am simțit ceea ce trăim ca neiertare. În demersul personal al iertării avem nevoie, de cele mai multe ori, de sprijinul unui psihoterapeut empatic și suportiv și/sau al unui preot duhovnic, dacă este vorba de o persoană religioasă. În procesul iertării avem nevoie de iubirea necondiționată, care nu depinde de comportamentul, realizările sau trăsăturile persoanei iubite, ci este o acceptare profundă, o prezență constantă, indiferent de greșelile sau imperfecțiunile celuiilalt. Este iubirea lui Dumnezeu care nu se schimbă în relația cu oamenii, indiferent de starea sufletească a acestora. În fiecare relație interumană apar conflicte, răniri, frustrări și momente de nesiguranță. Pentru a putea ierta mai ușor și a tinde către iubirea necondi-

continuare în pagina 17

Năprasnica bucurie a Crăciunului

Poetul și jurnalistul Sandu Tudor, viitorul Părinte Daniil de la Râșu, fondatorul Rugului Aprins, avea încă din tinerețe o bună cultură teologică - realitate dovedită constant de scrierile sale. Uneori aspră față de derivatele de la credința cea adevărată, literatura religioasă a lui Sandu Tudor poate fi alăturată scrierilor teologilor vremii sale grație mai ales conotațiilor omiletice și pastorale. Reproducem integral, mai jos, editorialul publicat în jurnalul „Credința” (nr. 1.238, 25 decembrie 1937), în numărul special dedicat sărbătorii Nașterii Domnului - o scurtă meditație creștin-ortodoxă, semnată de Sandu Tudor, directorul ziarului.

„Ca un adevăr din amintire, tare vechi și repetat, adevăr obosit și tocit de obișnuința milenară a tuturor evlavioșilor, așa a rămas Crăciunul; nu-mai datină și tipic, și prilej de dezlănțuire a năravurilor mulțimii, îmbuibarea desfrânată a pântecului! Înțelesul lui s-a retras în ceasloavele prăfuite și la țară în cântecele de colindă ale copiilor.

Știința teologică mărturisește că în ziua aceasta se împlinește făgăduita minune a Întrupării. Dumnezeu Se înscrie în trup. Și Biserica în imnul măreț al Sfântului Roman Melodul cântă: «Astăzi Se naște din Fecioara Cel ce ține în mână toată făptura; cu scutece ca un prunc Se înfașă Dumnezeu, Cel ce din fire este nepipăit». Pentru viața noastră de acum, înțelegerea aceasta sacră sună străin, nu mai face să tresalte din adâncuri pe om, din temelii gândului și până în măruntaie, ca altădată. Am pierdut tălcul Sfintei Nașteri, izvorul de viață, care schimbă viața, dincolo de teorie și tradiții.

Nu ne mai amintim decât atât: ziua aceasta a fost hărăzită în rânduiala părinților noștri și a rămas așa din depărtarea sutelor de veacuri, să tot fie Crăciun.

Bunii și străbunii noștri socoteau și slăveau însă ziua aceasta ca aceea în care s-a împlinit cea mai mare binecuvântare adusă pământului. Cum înțelegeau această binecuvântare? Ei spuneau: Însuși Dumnezeu a luat Față de om, a pătruns în omenime, în istorie, în lume, ca prin El să se săvârșească schimbarea la față a Lumii. Însăși această venire - iată în ce constă marea binecuvântare.

«Cel neapropiat fiul Fecioarei Se face», «Înțelegerea cea neînțeleasă» se face văzută, scoboară, se umilește, se smerește până la înțelegerea noastră, pătrunde în viața noastră. Iată mântuirea înfăptuită, în carne și în oase, făcută Mântuitor. Cu semnul acesta de miraculoasă «stea logostea» a Unicului a fost însemnat cerul nopții înalte din Betleem.

«Tu Te-ai făcut sărac ca și noi, și Tu ai îndumnezeit cele pământești prin împreunarea Ta cu ele». Vestea aceasta stranie, a imnului bisericesc, izbucnește de bucurie și taină, dar e o mărturisire înconjurată de sfială, de sfânta spaimă. Pentru cuviosul din vechime, Nașterea Domnului era cea mai mare

bucurie, dar nu o bucurie obișnuită, ci o bucurie năprasnică, pentru că bucuria cea mai mare ce ni s-a dat nu poate să nu fie înconjurată de inele de spaimă, pentru că bucuria aceasta nu e o bucurie de aici, ci o bucurie din cer, căzută peste noi, dincolo de vrednicia și priceperea noastră. Creștinul cucerit se cutremură numai la presimțirea acestei bucurii a depărtării și care de fapt este apropierea, cu pași de prunc a lui Dumnezeu care vine, vine spre noi.

Spaima aceasta evlavioasă, pe care o cuprindea bucuria Crăciunului, e spaima sosirii unei fericiri prea puțin comună cu starea noastră slabă și decăzută, o fericire străin de dumnezeiască, înfricoșătoare, care cere multă neprihănire și vrednicie duhovnicească. (subl. M.V.)

Noi am uitat, poate cu bună știință, să ne mai bucurăm cu această bucurie. Am pierdut cunoașterea și vrednicia care să ne facă să o trăim cu dubla și sfânta trăire, covârșitor de înfricoșată și covârșitor de dulce, bucuria dăruirii lui Dumnezeu într-o isle simplă plină de har. Bucuria aceasta harică, care face să tresalte și îngerii, bucuria aceasta înconjurată cu grozave cercuri de frică - poate pentru că să nu fie profanată de vreo necurătenie omenească - noi nu o mai putem îndura și purta, cum nu mai putem purta nici sfințenia. Cred că vulgaritatea și păcătoșenia omenească, dintr-un instinct de conservare, au îndepărtat trăirea acestei bucurii cutremurătoare, preschimbându-o în mărunțișul bucuriilor de rând, măsluind-o cu hohotul nepăsării noastre grase, ocazionale, împodobindu-o rușinos cu chenare de colaci și caltaboși și alte încântări ale stomacului.

Pângărim mereu Sfântul Crăciun și această metafizică bucurie cu toate obiceiurile carnavalesci, cu toate plăcerile animalice, cu toate dezlănțuirile poftelor pământești ale trupului, aproape cu perversitate, cu diabolism. Biserica înalță în această zi, în imn, această afirmare uriașă: «El a îndumnezeit trupul». Crăciunul e prin urmare sărbătoarea îndumnezeirii trupului, iar noi îl degradăm mai mult decât oricând, în această zi, îl facem de râs, mai prejos decât dobitoacele.

Cum vom putea învinge această înrădăcinată obișnuință a profanării Sf. Crăciun, această păgână înfundare în baierile pântecului, această micime și nepotrivire la spaima și la bucuria Sfintei Nașteri a Domnului?”

Marius Vasileanu

continuare din pagina 16

ționată sunt esențiale următoarele aspecte: siguranța emoțională și capacitatea de autoreglare, empatie și înțelegerea celuilalt, diferențierea între persoană și fapta sa, acceptarea propriei persoane și iertarea de sine, acceptarea realității celuilalt și renunțarea la așteptări nerealiste, cultivarea unei atitudini de compasiune și recunoștință. Acestea se dezvoltă prin introspecție, relații sănatoase și prin psihoterapie, atunci când mediul familial nu i-a oferit copilului devenit adult resursele emoționale și cognitive pentru a se dezvolta armonios”, a adăugat psihoterapeutul Florența Tica.

Religia creștină mai este numită și „religia iubirii”, denumire ce provine de la porunca iubirii pe care Domnul Hristos a dat-o apostolilor și urmașilor acestora: „Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și

din toată puterea ta. Aceasta e cea dintâi și cea mai mare și a doua asemenea acesteia: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Fiecare om are nevoie să se cunoască și să se accepte pe sine și să se ierte, pentru ca mai apoi să îl accepte și să-l poată ierta pe celălalt. Eliberarea din lanțurile neiertării aduce cu sine liniștea conștiinței, pacea inimii și în relație cu ceilalți, eliberare de povara trecutului și trăirea prezentului cu bucurie, dobândirea înțelepciunii, a sensului profund al vieții și apropierea de asemănarea cu Dumnezeu Cel iubitor, bun și iertător, arată psihoterapeutul.

Persoanele care iartă au importante beneficii în plan emoțional și fizic: reducerea stresului și a anxietății, un sentiment de încredere personală, echilibru emoțional, relații armonioase, reducerea tensiunii arteriale și a riscului de boli cardiovasculare, îmbunătățirea somnului și un sistem imunitar echilibrat.

Ștefania Coșuleanu

„Să postim acum ca să ne întoarcem în Rai”

An de an, mijlocul lunii noiembrie reprezintă pentru toți creștinii ortodocși un important popas duhovnicesc plin de bucurie, de speranță, de nădejde și de multă dragoste pentru un Prunc care vine în lume și confirmă adevărul că Dumnezeu este cu noi, că Emanuel Se naște pe pământ pentru fiecare om și unește pe cele văzute cu cele nevăzute. Dar până să ajungem la peștera cea îndepărtată a Betleemului, străbatem tărâmurii neștiute ca oarecând Dreptul Iosif călăuzit și încredințat de gândul că Cel ce are să Se nască din Fecioara Maria este Fiul lui Dumnezeu.

Gândul purtându-ne prin țări străine ca altădată magii conduși de stea pentru a se închina unui rege vestit de prorocii Vechiului Testament, noi, credincioșii zilelor noastre, parcurgem calea postului ca să afierosim întreaga noastră inimă plină de nădejdea că vom vedea pe „Soarele cel mai înainte de soare” și să oferim osteneala acestui urcuș duhovnicesc pentru Cel ce ne învrednicește pe noi să fim martori trăitori ai „tainei cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută”. Adică să fim vrednici de arătarea lui Dumnezeu, Care a venit în lume, în peștera necuvântătoarelor, și „S-a făcut rob, S-a făcut sărac de dragul nostru, al oamenilor”, după cum ne spune în scrierile sale Sfântul Cuvios Maxim Mărturisitorul.

De ce postim, dacă este perioada de bucurie și împlinire?

În viața oricărui creștin conștient de lucrarea lui Dumnezeu există dorința de a simți cât mai plener prezența lui Hristos, Care poposește cu adevărat în chip nevăzut în ființa postitorului. În această perioadă de așteptare a lui Mesia trăită în asceză, dar cu multă bucurie, pace și nădejde, virtuți amplificate de frumoasele și specificele colinde ale sărbătorii, care sunt pentru credincioși un adevărat balsam pentru suflet și care intensifică bucuria așteptării Domnului, toți dorim ca inimile noastre să devină un Betleem unde să Se pogoare și să ființeze Hristos. Pornim, iată, de la paradigma câtorva versuri dintr-un colind: „Dar tu în casa ta frumoasă, te-ai culcat și nu îți pasă/ Nu ai vrea tu să-L iei în casă pe Iisus?”. Dorința noastră, a celor ce vrem să-L primim pe Hristos în inimă, în suflet și în întreaga noastră ființă se poate împlini într-un singur fel: prin împărtășirea cu Preacuratele Sale Taine. Ne învață Părinții Bisericii că termenul orașului în care S-a născut Hristos - Betleem - în limba ebraică se tâlcuiește „casa pâinii”, iar noi vedem pe de o parte pe Pruncul Iisus Hristos în peștera Betleemului, iar pe de altă parte, în simetrie cu prezența Lui concretă ca Logos întrupat, cuvintele Sale care spun prin Evanghelistul Ioan: „Eu sunt pâinea cea coborâtă din ceruri” (Ioan 6, 51). Așadar, El vine și Se sălășluiește între noi și ne dă ca hrană pâinea din care „dacă va mânca cineva, viu va fi în veci”, adică însuși Preacuratul Său Trup.

Astfel, înțelegem în chip tainic că cei care călătoresc pe acest drum

duhovnicesc spre Betleem vor avea bucuria simțirii pleneră a lui Dumnezeu ca „pâine a vieții”, precum bucuria celor care, după ce au străbătut Postul Mare, s-au învrednicit de vederea lui Hristos ca oarecând cei doi Sfinți Apostoli Luca și Cleopa pe drumul spre Emaus. Atunci Hristos nu a rămas între ei, precum am amintit mai sus că face Pruncul, ci S-a făcut nevăzut de lângă aceștia, intrând în pâine, iar prin pâine în inimile și sufletele lor.

Totodată, pornind de la cuvintele Sfântului Vasile cel Mare: „N-am postit și am fost alungați din Rai. Să postim acum ca să ne întoarcem în Rai”, putem spune că ori de câte ori postim decidem să ne întoarcem în Rai. Prin venirea lui Hristos în lume, Raiul se pogoară pe pământ, pomul cel din mijlocul Raiului - Hristos - crește astăzi în grădina Edenului pământesc, căci acolo unde este Hristos este cu adevărat Raiul, iar noi suntem precum Adam și Eva care Îl vedeau și vorbeau direct cu Dumnezeu. Astfel, noi, privind în iese, Îl vedem pe Dumnezeul Cel întrupat, Hristos.

Acestea sunt unele dintre marile binefaceri ale Postului Nașterii Domnului: vederea duhovnicească și simțirea pleneră a Celui care dă frumusețe sărbătorilor. Nașterea acestui Prunc este cea care dă sens lumii. Acest Prunc, care este de fapt nevinovăția întrupată, este Cel care aduce lumii smerenia cea adevărată prin propria Sa prezență încă din clipa în care El intră în timp, împărțind istoria în doua ere. „Fiul lui Dumnezeu Se naște din Preasfânta Fecioară ca om, nu în sfânta sfintelor, care strălucea de aur, pietre prețioase, mătase și argint, nu Se naște în aur și bogății, ci în gunoi, adică în staul - căci oriunde e staul, este și gunoi, unde erau păcatele noastre mai spurcate. De aceea Se naște lângă noi, ca să-i ridice din gunoi pe cei care se află în el”, ne spune Fericitul Ieronim. De aici noi primim o lecție de înaltă teologie, de smerenie adevărată, căci prezența pe pământ a Acestui Prunc vestit de proroci ne demonstrează de fapt dragostea fără măsură pentru noi și purtarea de grijă, căci a venit în mijlocul zidirii Sale, „chip de rob luând”, după cum auzim în cântările închinat praznicului mult-așteptat.

Dumnezeu, acest Copil trimis (Mesia), Acest Rege mic și totuși atât de mare, care „nu vorbește încă oamenilor pe pământ, dar dă porunci mari puterilor cerești” (Fericitul Augustin) săvârșește minuni și arată semne numai cu prezența Lui, lucruri greu de înțeles: steaua de la răsărit neînțeleasă chiar de ghicitorii în stele, cei trei magi fiind astrologi care se convertesc. Ei vin de la Irod păgâni și pleacă de la Hristos încredințați fiind că Cel la care s-au închinat este Mesia. Iar îngerii stăteau deasupra staulului cântând: „Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bună voie” (Luca 2, 14).

Așadar, să ne încredințăm toată nădejdea în Dumnezeu, Cel care vine și prin a Sa pogorâre ne ridică pe noi la cer, să fim tari în cuget ca după trecerea postului, să ajungem la Betleemul duhovnicesc și să ne închinăm Celui care din dragoste S-a făcut tocmai ceea ce iubește (adică om) și a venit din dragoste, urcând pe Cruce pentru om și tot din dragoste a înviat ca să ne dăruiască Împărăția cerurilor nouă, celor care Îl iubim și Îl cinștim cu bucurie ca Dumnezeu-Prunc în staulul din Betleem și ca Dumnezeu înviat din mormântul de la Ierusalim.

Ierom. Gherasim Ghiur

✙ CATEHISM - Despre Sfintele icoane

Fundamentul dogmatic al cinstirii Sfintelor icoane este întruparea Fiului lui Dumnezeu, despre care Sf. Ioan Damaschin scrie următoarele: „*De n-ar fi venit Hristos în trup nu ne-am fi închinat la icoane. Dar pentru că Hristos, venind pe pământ, ni S-a arătat ca icoană a Tatălui, și cu chipul ipostasului lui Dumnezeu în El, așa Îl pictăm și noi în icoană*”.

Sfintele icoane sunt reprezentări sensibile, fie ale Persoanelor Sfintei Treimi, fie ale Mântuitorului Iisus Hristos, fie ale Maicii Domnului sau ale îngerilor și sfinților. Icoanele nu sunt nici simple tablouri sau fotografii, și nici idoli. Fotografiiile doar ne amintesc de chipurile înfățișate, pe când icoanele, nu numai că ne amintesc de persoanele pe care le înfățișează, ci ne pun în legătură cu ele, într-o stare de comuniune reală, vie și lucrătoare. Icoanele se sfințesc prin rugăciuni speciale și prin stropirea cu Agheasmă mare în chipul crucii. Prin sfințire, icoanele devin purtătoare de har, deci harice. Așa se explică faptul că unele din sfintele icoane sunt făcătoare de minuni.

A confunda apoi sfintele icoane cu idoli, este o greșeală și mai gravă. Din punct de vedere etimologic, cuvântul „icoană” înseamnă „față”, „chip”, pe când „idolul” este o „plăsmuire”, o „nălcire” asemănătoare omului, păsărilor, animalelor, plantelor etc, considerată a fi „Dumnezeu”. Închinarea la idoli este închinarea la demoni (Apocalipsă 9, 20). Deosebirea dintre icoane și idoli este foarte evidentă chiar din Vechiul Testament. Dumnezeu a poruncit să se facă „icoane de heruvimi” de aur, pe care Moise le pune în cortul mărturie (Ieșirea 25, 18), iar Solomon în templul din Ierusalim (Regi 6, 23).

Prima icoană în Noul Testament a fost făcută prin voia și puterea lui Dumnezeu. Potrivit unei vechi tradiții, pioasa Veronica a șters fața asudată și însângărată a Mântuitorului când era dus spre Golgota mântuirii noastre, și, prin minune, chipul Domnului a rămas întipărit pe ștergar. După o altă tradiție, și icoana Maicii Domnului cu Pruncul în brațe este de origine apostolică. Prima icoană a fost pictată de Sf. Evanghelist Luca, deoarece el avea atât cunoștințe medicale, cât și cunoștințe de pictură.

Cultul Sfintelor icoane a fost în Biserică încă de la început. De aceea s-a spus adeseori că „icoanele sunt Biblia neștiutorilor de carte. În catacombele de la Roma s-au descoperit o mulțime de icoane ale Mântuitorului, Maicii Domnului și ale unor sfinți zugrăvite pe pereți. Referitor la cinstirea Sfintelor icoane, Mărturisirea Ortodoxă precizează: „Mare deosebire este între idoli și icoane... Elinii se închinau la idoli ca la Dumnezeu, socotind că aurul și argintul ar fi Dumnezeu. Creștinii însă nu cinstesc icoanele ca pe niște dumnezei și nici prin închinarea la ele nu se îndepărtează de închinarea adevăratului Dumnezeu. Dimpotrivă, ei prin icoane sunt îndreptați spre Dumnezeu”.

Învățătura ortodoxă despre cultul Sfintelor icoane a fost formulată definitiv la sinodul al șaptelea ecumenic de la Niceea, din anul 787. Sinodul a hotărât împotriva iconoclaștilor următoarele: „Urmând dumnezeieștile învățături ale Sfinților Părinților noștri și ale Tradiției bisericești universale, rânduim ca chipul cinstitei și de viață făcătoarei cruci să se pună în sfintele biserici ale lui Dumnezeu, pe vase și pe veșmintele cele sfințite, pe pereți și pe scânduri, în case și la drum; așa și cinstitele și sfintele icoane, zugrăvite în culori și din pietre scumpe și din altă materie potrivită făcute, precum icoana Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și a Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu, precum și ale sfinților îngeri și ale tuturor sfinților și preacuvioșilor bărbați. Căci de câte ori ei ni se fac văzuți prin închipuirea în icoane, de atâtea ori se vor îndemna cei ce privesc la ele să pomenească și să iubească pe cei închipuiți pe dânsle și să-i cinstească cu sărutare și cu închinăciune respectuoasă, nu cu adevărată închinăciune

dumnezeiască, care se cuvine numai Unicei Ființe dumnezeiești, ci cu cinstire după acel mod, după care se dă ea cinstitei cruci și prin tămăiere și prin aprinderea de lumânări, precum era pioasa datină veche. Căci cinstirea care se dă chipului, trece la prototip, și cel ce se închină icoanei, se închină ființei celei închipuite pe ea. Astfel se întărește învățătura Sfinților Părinților noștri, aceasta este Tradiția Bisericii universale care a primit Evanghelia de la o margine la alta a pământului”.

Biserica Ortodoxă nu a admis în cultul său statuile. În legătură cu Mântuitorul Iisus Hristos, tot sinodul al șaptelea ecumenic învață că icoanele nu înfățișează firea Sa umană despărțită de cea divină, ci înfățișează unica persoană a Logosului întrupat. Fiind purtătoare de har, icoanele sunt de mare folos în lupta noastră cu demonii.

Iar cei care nu cinstesc icoanele și Sfânta Cruce ajung să fie stăpâniți de ei. De aceea, Sf. Ioan Damaschin scrie: „Departă cu tine diavol invidios! invidiezi ca noi să vedem chipul Stăpânului nostru, pentru a ne sfinți prin El, să cunoaștem și să slăvim puterea Lui, invidiezi pe sfinți, din pricina cinstei date lor de Dumnezeu. Nu vrei să vedem zugrăvită slava lor și să ajungem râvnitori bărbăției și credinței lor”.

În Biserica Ortodoxă sunt foarte multe icoane făcătoare de minuni, mai ales la Muntele Athos.

Fiind prezente harice, Sfintele icoane, alături de Sf. Cruce, de Sf. Evanghelie și alte obiecte de cult sfințite, au o mare însemnătate în lucrarea de mântuire a omului.

„Folosirea sfintelor icoane în comunitățile ortodoxe și în alte comunități creștine este neapărat necesară deoarece, independent de alte pricini, Domnul, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, sfinții îngeri și sfinții care au bineplăcut lui Dumnezeu nu sunt accesibili vederii noastre trupești în minunata lor slavă cerească; în sfintele icoane însă, ei devin accesibili, perceptibili, ca să spunem așa, iar firea noastră îndoită, spirituală și corporală cere imagini vizibile, perceptibile - însuși Trupul și Sângele lui Hristos se arată în împărtășanie sub forma pâinii și a vinului. De aceea Domnul, pogorându-Se până la neputința noastră, S-a închipuit El însuși pe mahramă și Și-a dat astfel chipul Său spre închinare evlavioasă, vindecare și mângâiere, pentru toate veacurile; de aceea, ne-a dat nouă preacuratul Său Trup și Sânge; de aceea prin Mir ne pecetluiește la Mirungere, pentru o comunicare văzută a darurilor Duhului Sfânt. Pentru aceasta, Slavă Domnului nostru Iisus Hristos”(Sfântul Ioan de Kronstadt, *Liturghia – cerul pe pământ*, Editura Deisis, 2002).

Catehism Ortodox/PER

„Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoștinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție”.

(Troparul Nașterii Domnului)

Sfântul Ierarh Nicolae (6 dec.) – îndreptător credinței și mult milostiv

Sfântul Nicolae (270 – 343), ierarhul minunat al cetății Mira (Demre) din provincia Licia de odinioară (coasta sudică a Turciei), este cinstit în fiecare an în ziua de 6 decembrie. În toate Bisericile Ortodoxe este prilej de mare bucurie ziua de cinstire a Sfântului Ierarh, cel numit în textele liturgice: „îndreptător al credinței și chip al blândei-lor”, „sfințitul propovăduitor al lui Hristos”, „chivot cu mir al Preasfântului Duh”, „ocrotitor fierbinte al Bisericii lui Hristos”, „doctor preaales al tuturor cumplitelor boli”, care este pentru noi toți „mare făcător de minuni”.

Sfântul Nicolae era iubitor de Dumnezeu, învățător și apărător al dreptei credințe, era blând, fără de răutate și smerit cu duhul, ferindu-se de îngâmfare. Sărmanilor le era tată, săracilor era milostiv, celor ce plângeau mângâietor, tămăduitor bolnavilor, celor năpăstuiți ajutător și tuturor mare făcător de bine.

Sfântul Nicodim Aghioritul († 1809) mărturisea despre alesul lui Dumnezeu: „Sfântul Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni, este unul dintre cei mai iubiți sfinți ai Bisericii noastre. Nenumărate biserici au fost construite spre cinstirea lui și mulțime de popor se grăbește să-l cinstească și să îi ceară mijlocire către Domnul”. Iar un vrednic părinte athonit îl descria pe Sfântul Nicolae: „Evlavios și retras, a studiat cărțile sfinte și a fost hirotonit preot încă din tinerețe de către unchiul său, Arhiepiscopul Nicolae. Privegherile, posturile și rugăciunile erau virtuți pe care tânărul cleric le lucra în chip iscusit de multă vreme, dar când, la moartea părinților săi, și-a împărțit averea săracilor, milostenia e cea care l-a înălțat cel mai mult în ochii lui Dumnezeu...el se socotea pe sine ca un simplu iconom al bunurilor ce aparțineau de drept săracilor și se îngrijea cu mare luare-aminte să tănuiască faptele sale cele bune pentru a nu fi lipsit de răsplata cea cerească” (Ierom. Macarie Simonopetritul, Sinaxarul - Viețile Sfinților).

Având multă râvnă pentru apărarea dreptei credințe, Sfântul Nicolae „a îndurat însă toate prigoanele și necazurile spre slava Domnului. După oprirea prigoanelor de către Împăratul Constantin cel Mare (în 313), și-a reluat lucrarea pastorală în Mira Lichiei. La anul 325 ia parte la Sinodul I Ecumenic care a avut loc în Niceea Bithiniei și muștră cu îndrăzneală și curaj erezile lui Arie. Apără cu tărie Ortodoxia și se dovedește îndreptător credinței și învățător al Evangheliei. Spre întărirea lui în această lucrare i S-a arătat Hristos Domnul, Care i-a dat o Sfântă Evanghelie, și Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care i-a dat un omofor” (Sf. Nicodim Aghioritul, Sinaxarul celor 12 luni ale anului).

Despre virtuțile Sfântului Nicolae și iconografia liturgică a zilei sale de serbare mărturisește: „Cu ce cântări duhovnicești vom lăuda pe ierarhul, pe care Tatăl l-a ales și Fiul în chip vădit l-a binecuvântat și dumnezeiescul Duh l-a sfințit ca pe un vas preacinstit al alegerii și stâlp și întărire a Bisericii? Pe cel ce s-a arătat lumină lumii și luceafăr dumnezeiesc, prin care negura înșelăciunii cu totul s-a împrăștiat și credința s-a propovăduit pe față” (Stihire Vecernie). Ca în fiecare an, Hramul parohiei noastre este prilej de mare bucurie și înălțare sufletească, atât pentru cei mari cât și pentru cei mici. Anul acesta vom sărbători **Hramul în ziua de sâmbătă 06 decembrie**, având în mijlocul nostru un ierarh al Mitropoliei noastre. După Sfânta Liturgie arhierască va urma o Agapă frățească, Grupul de tineri ai parohiei ne vor colinda, iar copiii din parohie vor prezenta serbarea de Moș Nicolae, care va veni cu daruri pentru cei mici.

Blândul și bunul Ierarh Nicolae să ne fie tuturor ocrotitor și mijlocitor către Milostivul Dumnezeu!

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Parohia noastră are nevoie de o biserică proprie și în acest scop s-a deschis un cont bancar special.

DEVENIȚI CTITORI, SPRIJININD ACHIZIȚIONAREA UNEI BISERICI ORTODOXE ROMÂNE ÎN ZÜRICH!

Donațiile se fac în contul: UBS - IBAN: CH11 0021 5215 3048 5502 K

Für eine rumänische Kirche in Zürich

Mulțumim călduros Prințului Ștefan Dimitri Ferdinand Sturdza și Companiei Déesse Cosmetics pentru imprimarea gratuită a Revistei noastre parohiale.

Parohia Ortodoxă Română Sfântul Nicolae din Zürich

Wehntalerstrasse 451, CH-8046, Zürich, c/o Pfarrei St. Katharina

www.bor-zh.ch

PREOT PAROH ROMICĂ-NICOLAE ENOIU

Tel.: +41 52 3435491; Natel: +41 76 5120452;

Email: r-enoiu@gmx.ch

Slujbele se săvârșesc în Cria Bisericii Catolice St. Katharina din Zürich.

Școala Parohială: În fiecare duminică la orele 10.30 (cu excepția vacanțelor școlare).

Contact Email: scoalaparohiala.zurich@yahoo.com

Donatii, contribuții:

IBAN: CH54 0021 5215 3048 5501 P,

Rumänisch-Orthodoxe Kirchgemeinde St. Nikolaus,

Wehntalerstr. 451, 8046 Zürich

Colegiul de redacție:

Pr. Romică-Nicolae Enoiu, Iulia Cârjeu, Milica Enoiu, Alina Bucher

Grafică și tehnoredactare: Alina Bucher